

ЖАҢҒЫРУДЫҢ
ЖАҢА КЕЗЕҢІ

2

Almaty

AQSHAMY

Газет 1988 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады | №2-3 (6681) 9 қаңтар, жұма, 2026 жыл. | www.aqshamnews.kz

12+

Дархан САТЫБАЛДЫ:

«КӨМЕК ӘРДАЙЫМ ЖАҚЫН БОЛУЫ ТИІС»

Алматыда азаматтық қорғаудың екі маңызды нысаны іске қосылды

Алматыда қала әкімі Дархан Сатыбалды мен ҚР Төтенше жағдайлар министрі Шыңғыс Әріновтің қатысуымен азаматтық қорғау жүйесінің бірден екі маңызды нысаны – «Shymbulak» тау-шаңғы курортына іргелес таулы аумақта орналасқан әмбебап құтқару бөлімшесі және қаланың іскерлік құрылыс аймағында орналасқан №15 өрт сөндіру бөлімшесі салтанатты түрде ашылды.

3

Суреттерді түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ

АЛМАТЫ – ТҮРКІ ӘЛЕМІНІҢ ЖАСТАР АСТАНАСЫ

2025 жыл Алматы қаласы үшін жастар саясаты мен халықаралық жастар ынтымақтастығын дамыту жолындағы маңызды кезеңге айналды. Бұл туралы Алматы қаласының Жастар саясаты басқармасының өкілдері хабарлады.

Тарихта тұңғыш рет Алматыға «Түркі әлемінің Жастар астанасы – 2025» мәртебесі беріліп, бұл шаһардың түркі мемлекеттері жастарының бастамасын біріктіретін, пікір алмасу мен мәдени ықпалдастықтың алтын көпіріне айналғанын айғақтады.

Аталған мәртебенің ресми ашылу салтанаты 2025 жылы 18 тамызда Түркі мемлекеттері ұйымының (ТМҰ) IV Халықаралық жастар фестивалі аясында өтті. Салтанатты жиынға Әзербайжан, Қазақстан, Қырғызстан, Түркия және Өзбекстаннан келген бес мемлекеттің өкілдері қатысты. Әр ұлттық делегация 10 адамнан құралды. Сонымен қатар, іс-шараға бақылаушы мемлекеттер – Венгрия мен Түрікменстаннан келген делегаттар қатысты.

Түркі әлемінің Жастар астанасы мәртебесі Алматыға 2024 жылы осы миссияны атқарған Ленкеран қаласынан (Әзербайжан) ресми түрде табысталды. Алматы жастарына символдық кілттің берілуі бауырластықтың, ортақ құндылықтардың сабақтастығы мен халықаралық жастар ынтымақтастығын нығайтудың жарқын көрінісі болды.

2025 жылы Түркі әлемінің Жастар астанасы мәртебесі аясында және ТМҰ-ның

қолдауы мен қатысуымен Алматыда бірқатар маңызды халықаралық іс-шара ұйымдастырылды.

Сонымен қатар, 2026 жылы да түркі мемлекеттері арасындағы жастар ынтымақтастығын дамыту жалғасын табады. Алматыда «Digital Turkic Youth» форумы, Түркі мемлекеттері ұйымы Жастар платформасының

III Бас ассамблеясы, V Халықаралық жастар лагерінің өткізілуі және ТМҰ елдері арасында Студенттік экологиялық хабтың құрылуы жоспарланған. Жыл қорытындысы ретінде Түркі әлемінің Жастар астанасы мәртебесін жабу рәсімі өтіп, эстафета келесі қалаға табысталады.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

БІЗДІ ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕРДЕН ОҚЫҢЫЗ:

www.aqshamnews.kz

■ ПРЕЗИДЕНТ

АЙҚЫН МАҚСАТТАР ТҰЖЫРЫМДАЛҒАН СҰХБАТ

мен оны шешу жолдарындағы ахуалынан хабардар боласың. Әлбетте, өткен жылы елімізде іргелі істер көп болды. Күрделі геосаяси оқиғаларға қарамастан, елімізде бекем тыныштық сақталды, адамдардың бірлігі мен ынтымағы жарасым тапты. Мемлекет басшысы осы туралы ашылып сөйлепті. Сұхбат барысынан еліміздің даму барысының архитектурасын жаңғырту жолындағы айрықша бетбұрысты көреміз. Болашақта жаңа заман талаптарына лайықты тың жолмен дамудың негізгі алғышарттары айқын көрсетілген. Ондағы бастамаларды жүзеге асыру арқылы ел әлеуеті артып, экономикасы нығайып, жаңа даму деңгейі көтерілетіні әңгіме арқауына айналған. Бұл халқымызға болашаққа деген сенім ұялатады. Осы даму жолында бірлігімізді танытып, жұртшылық мүддесін алғашқы орынға қоюымыз керек. Ол – ХХІ ғасырдың сын-қатерлеріне жауап беретін кепіл болмақ. Ең бастысы, ойға алған мақсатымызды орындауда халқымыздың бойында жасампаздық пен ерік-жігер бар.

Президент «Түркістан» газетінің ықпалды газет екендігін және атының өзінде үлкен мағына бар екендігіне тоқталған. Әрі басылымды тұрақты оқып отыратындығын аңғартады. Расында, қазіргі ақпараттық кеңістіктегі үдеріске қарап отырсақ, адамдар түбі шынайы ақпарат көзі ретінде газет-журнал оқуға қайтып оралатынын аңғаруға болады. Ғылыми-техникалық прогрестің түбіне жеткен жапон елі қазір жаппай мерзімдік басылымға көңіл бөліп отыр. Жапония – ХХ ғасырдың ортасында катаклизмді басынан өткерген ел

болатын, өйткені олар сол тұста мерзімдік басылымдарды оқи отырып, тез ес жиған. Өткен ғасырдың 80-жылдары Жапония премьер-министрі Накасонэ: «Әлемдік ғажайыптың түк құпиясы жоқ, өйткені біз, оттан, судан өткен отандық басылымдарды оқимыз» деген ой айтқаны бар. Накасонэ айтпақшы, сол тұста елде шығатын ықпалды басылымдарды тілдесудің гармониялық үйлесімі ретінде көрген. Оның әрбір жолында моральдық қағида жатқандығын сезінген. 30 жылдан бері тұрақты шығып келе жатқан «Түркістан» газеті де, халықаралық қауымдастыққа танымал ең беделді басылымдардың бірі. Мемлекет басшысының сұхбатынан да осы аңсауды көреміз.

Қазақ халқы – өнертапқыштыққа, жаңашылдыққа бейім халық. Егер бірлік пен ынта танытсақ, таяу арада өркениетке ұмтылған елдердің қатарынан табылатынымыз анық. Қазіргі таңда әрбір сала жасанды желілермен бәсекеге түсетін болады. Бұдан қоғамның түк жасандылығы жоқ шынайы, көзге тіке қарайтын адамдарды көргісі келетінін байқайсың. Ол үшін – білім, жаңа ой керек.

Конфуций ілімінің «Төрт кітабының» бірі – ұлы ілімді, өнегелі тәрбиені, отбасын сақтауды, елді жақсы жағынан басқаруды және әлемде бейбітшілік сақтауға үлес қосуға үндейді. Оның түп-төркінінде

идеалды қоғам құру идеясы жатыр. Біз сұхбаттан да осындай шақыруларды көрдік. Президенттің «Жаңа Қазақстан» идеясы жастарға қоғам өмірінің барлық саласында бұрын-соңды болмаған мүмкіндіктер ашып отыр. Бүгінгі таңда елімізде 5 миллионнан астам жас өмір сүріп жатыр. Бұл деген әлеуетті үлкен күш. Сұхбатта жастар туралы жарқын сөздер бар. Сондықтан сұхбат туралы ұжымдарда, халық арасында тиісті деңгейде ақпараттық-насихаттық жұмыстарын жүргізу аса маңызды.

Ол адамдардың Отанына деген намысын туындатып, қалыптастыратын факторлардың бірі ретінде өз елінің жетістігіне және қазіргі заман мәселелерінің шешілуіне жауапкершілікпен қарауға септігін тигізеді анық. Ондай сезім сол елде жасалған игі істерді туындатып жатады. Бұл тұрғыда да сұхбатта нақты жауаптар бар.

Президент сұхбатында экономикалық тақырыптармен қатар шаруашылық сипаттағы тың тақырыптар да қозғалған. Әсіресе, қалалар мен ауылдардың инфрақұрылымын дамыту дер кезінде қозғалған. Біз шын мәнінде аталмыш мәселелерге өткен жылдары тиісті көңіл аудармаған болсақ, енді бұл жөнінде жергілікті атқарушы органдарға ойланатын нақты мәселелер көтеретін мезгіл жетті. Әңгіме ауаны – ұлттың ортақ мақсаттары мен алға жылжуын нығайтуды көздеген ниетті көрдік.

А.БИЖАНОВ,
Алматы қалалық Ардагерлер
кеңесінің төрағасы,
ҚР Сенаторлар кеңесінің мүшесі.

■ САРАПТАМА

ЖАҢҒЫРУДЫҢ ЖАҢА КЕЗЕҢІ

Президент сұхбатында қандай стратегиялық міндеттерді айқындады?

қоғамда көтерілген мәселелерге жауап берді.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ РЕФОРМА ЖАЛҒАСАДЫ

Мемлекет басшысы «2025 жылдың басты нәтижесі қандай?» деген сұраққа берген жауабында экономика 6 пайыздан астам өскенін, ішкі жалпы өнім 300 млрд. долларға жеткенін, еліміздің реформаларды жүзеге асыруға біржола бет бұрғанын алға тартты. Президент мұнда экономикалық реформалар туралы айта отырып, негізгі түйткілді мәселе жоғары деңгейдегі инфляция екенін мәлімдеді.

Ұлттық статистика бюросының мәліметіне сүйенсек, 2025 жылы қаңтар-қараша айындағы жылдық инфляция 12,4% болған. Осыған сай Президент дер кезінде тапсырма беріп, мемлекет тиісті шараларды қабылдай алды. Мұның керісінше болғанда, көрсеткіш бұдан да жоғары болуы әбден мүмкін еді. Президент сұхбатынан көріп тұрғанымыздай, бір жағынан жауапты мемлекеттік органдар инфляцияны ұстап тұру үшін шаралар қабылдаса, екінші жағынан экономикалық реформа жалғаса береді. Біз бұл кезеңнен өтуге тиіспіз. Себебі, ұзақ жылдар бойы жасалмаған реформаның мұндай салдары болары бәрімізге белгілі еді.

Мемлекет басшысы сұхбатында экономикалық реформаны тек салық реформасымен шектелмегенін де жеткізді. Онда көлік және логистика, ауыл шаруашылығы, туризм, ЖИ мен цифрландыру, ядролық энергетика салалары өсім драйвері ретінде айқындалған.

Пердехан
ШӘМШИЕВ,
сарапшы.

2. Тауарлар мен тарифтер бағасының өсуі. Соңғы жылдары қолға алынған экономикалық реформалар тауарлардың бағасы мен қызметтердің тарифіне салмақ салды. Мұндай орынды сын халық тарапынан айтылуда. Бұған қатысты Президент Мемлекет басшысы ретінде жауапкершілікті өз мойнына алатынын мәлімдеді. Мұндай мәлімдемені жасау саяси жігерді талап етеді. Сондықтан мұны бағытталған мәлімдеме деп айта аламыз.

Осындай жауапкершілікті сезінген Мемлекет басшысы халық пен бизнес өкілдерінен келіп түскен талап-тілектерді ескеріп, инфляцияны төмендету туралы тапсырма берді. 2025 жылы қарашада Үкімет, Ұлттық банк пен Қаржы нарығын реттеу және дамыту Агенттігі бірлесіп Президент тапсырмасын орындау аясында үш жылдық жоспар дайындады. Құжаттық мақсаты азаматтардың әл-ауқатын жақсарту.

3. Отандық кәсіпкерлердің әлеуметтік жауапкершілігі. Сұхбатта қазақстандық ірі кәсіпкерлердің әлеуметтік

жауапкершілігі мен жария өмірі сөз болды. Бұған қатысты Президент бизнес өкілдеріне қайырымдылық жұмыспен айналысуға кеңес берді.

4. Заңсыз иемденген активтерді мемлекетке қайтару. Мемлекет басшысы 2025 жылғы Жолдауда Заңсыз иемденген активтерді мемлекетке қайтару құрылымы Инвесторлар құқығын қорғау комитетіне айналатынын мәлімдеген. Бұл шешім қоғамда қызу талқыға түсті. Активтерді қайтару үдерісі тоқтап қалмай ма деген күдік пайда болды. Президент сұхбатта мұны жоққа шығарып, бұл жұмыстың жалғаса беретінін айтты.

5. Сыбайлас жемқорлықпен күрес. Қоғамда қызу талқыландырылған келесі мәселе Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің таралуы болды. Мемлекет басшысы мұндай шешім қабылдауға екі мемлекеттік органның бір міндетті қабаттаса атқаруы себеп болғанын айтты.

Бұдан бөлек, Мемлекет басшысы қорғаныс, әлеуметтік қолдау, жол-көлік қауіпсіздігі, елдің сыртқы саясаты секілді

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Turkistan» газетіне берген сұхбаты елімізде 2026 жылдағы жаңа бір саяси парағын ашқандай болды. Жыл сайын мерзімді баспасөзге осындай ауқымды сұхбат беру саяси дәстүрге айналып келеді. Бұған дейін 2024 жылы «Egemen Qazaqstan», 2025 жылы «Ана тілі» газеттеріне сұхбат берген еді. Президент әдеттегідей бұл жолы да сұхбатта өткен жылға қорытынды жасап, халықты толғандырған сұрақтарға жауап берген. Сондай-ақ, алдағы уақытта атқарылуы тиіс міндеттерге тоқталды.

ҚОҒАМДА КӨТЕРІЛГЕН МӘСЕЛЕЛЕРГЕ ЖАУАП

Алдымен осындай сұхбат форматының ерекшеліктеріне тоқталып өтейік. Ең әуелі, мерзімді баспасөзге сұхбат беру саяси дәстүрге айналуда. Бұл қоғаммен диалог форматы болып саналады. Сондай-ақ, Президент сұхбат арқылы жаппай цифрландыру кезеңінде мерзімді баспасөзге қолдау көрсетуде.

Екіншіден, барлық сұхбатта ішкі саяси мәселелерге көбірек мән беріледі. Бұл «Президент ішкі саясаттан гөрі, сыртқы саясатқа көбірек ден қояды» деген сынның орынсыз екенін көрсетеді.

Сұхбатқа келер болсақ, онда қоғамда көтерілген мынадай мәселелерге жауап берілген:

1. Жаңа Салық кодексі. 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап елімізде жаңа Салық кодексі өз күшіне енді. Салық реформасы бірнеше жылдан бері талқыланды басты тақырып болды. Ұзақ талқыдан кейін, түрлі түзетулер енгізіліп, жаңа кодекс қабылданды. Президент сұхбатта министрлер кабинетінің тапсырмасын қаншалықты табысты орындап шыққаны биыл белгілі болады деді.

Дархан САТЫБАЛДЫ:

«КӨМЕК ӘРДАЙЫМ ЖАҚЫН БОЛУЫ ТИІС»

Алматыда азаматтық қорғаудың екі маңызды нысаны іске қосылды

Ернұр
РЫСБАЙ

(Басы 1-бетте)

Биік таулы аймақта құтқару бөлімшесін ашу Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмаларын орындау аясында жүзеге асырылды. Президент туризмді дамыту барысында адамдардың қауіпсіздігі әрдайым бірінші орында тұруға тиіс екенін бірнеше рет атап өткен болатын. Ұзақ уақыттан кейін алғаш рет таулы аумақта күрделі табиғи және климаттық жағдайға бейімделген мамандандырылған бөлімше пайдалануға берілді.

Алматы 2025 жылғы ең үздік туристік бағыттардың бірі ретінде заңды түрде танылып отыр. Туристік ағынның артуы, тау бағыттарының дамуы және курорттық инфрақұрылымның кеңеюі төтенше жағдайлардың алдын алу мен жедел әрекет ету жүйесін күшейтуді талап етеді. Жаңа нысан туристік аймақтағы қауіпсіздік деңгейін едәуір арттырып, құтқару қызметтерінің жету уақытын қысқартуға мүмкіндік береді.

Өрт сөндіру және құтқару инфрақұрылымын дамыту жөніндегі осы жүйелі жұмыс аясында қалада №15 өрт сөндіру бөлімшесі ашылды. Бөлімше Алматының орталық бөлігін, оның ішінде «Көктем-1», «Көктем-2», «Көктем-3», «Алмагүл», «Таугүл» шағынаудандарын, сондай-ақ бірқатар ірі тұрғын үй кешендерін өрттен қорғауды қамтамасыз етеді. Қызмет көрсету аумағында 30 мыңнан астам адам тұрады, 120-дан

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

астам коммерциялық нысан жұмыс істейді.

Өрт сөндіру бөлімшесі алты техникаға арналған тұраққа есептелген және заманауи техникалармен, соның ішінде автоцистерналармен, автосатылайтын баспалдақпен және жедел көлікпен толық жабдықталған. Бөлімшенің штаттық саны 52 қызметкер, бұл тәулік бойы кезекшілік пен төтенше жағдайларға жедел әрекет етуді қамтамасыз етеді.

Нысанды жобалау және салу кезінде қызмет атқару жағдайына ерекше көңіл бөлінді. Ғимаратта әкімшілік-тұрмыстық блок, автономды инженерлік жүйелер, қауіпсіздік және бейнебақылау жүйелері қарастырылған. Жеке құрамды даярлау және қалпына келтіру үшін кәсіби залы, воркаут-аймағы және де-

малыс бөлмелері бар оқу-жаттығу орталығы құрылды.

Іс-шара барысында Алматы қаласының әкімі өрт сөндіру және құтқару инфрақұрылымын дамыту қаланың қауіпсіздік саласындағы саясатының маңызды бөлігі екенін атап өтті.

— Қала тұрғындары мен қонақтарының қауіпсіздігі — біздің сөзсіз басымдығымыз. Біз таулы аумақтарда да, тұрғын аудандарда да өрт сөндіру және құтқару инфрақұрылымын жүйелі түрде нығайтып келеміз. Көмек әрдайым жақын болуы, ал әрекет ету барынша жедел болуға тиіс, — деді Дархан Сатыбалды.

Қазіргі уақытта Алматы қаласының қауіпсіздігін өртке қарсы қызметтің 20 бөлімшесі, сондай-ақ Құтқару қызметінің, Республикалық жедел-құтқару

жасағының, әскери бөлімнің, Апаттар медицинасы орталығы филиалдарының және «Қазселденқорғау» күштер қамтамасыз етіп отыр. Сонымен қатар, әкім атап өткендей, қаланың даму қарқынын ескерсек, бұл күштер жеткілікті.

Дархан Сатыбалдының айтуынша, қолданыстағы нормативтерге сәйкес Алматыда кемінде 35 өрт сөндіру депосы жұмыс істеуге тиіс және қала бұл көрсеткішке кезең-кезеңімен жақын-дап келеді. Бүгінге дейін екі әмбебап өрт сөндіру депосы пайдалануға берілді, тағы екеуі ашылуға дайындалып жатыр. Осы жылдың соңында Наурызбай ауданының «Шұғыла» шағынауданында алты шығу бағытына арналған өрт сөндіру депосының құрылысын аяқтау жоспарланып отыр.

Материалдық-техникалық базаны жаңартуға да ерекше назар аударылуда. Қазіргі таңда қаладағы өрт сөндіру бөлімшелерінің жарағында 179 бірлік өрт сөндіру автотехникасы бар, жарақтандыру деңгейі белгіленген норманың 95% - ын құрайды. 2025 жылы жергілікті бюджет қаражаты есебінен 33 бірлік өрт сөндіру және құтқару техникасы сатып алынды, бұл өткен жылмен салыстырғанда, айтарлықтай жоғары көрсеткіш.

Іс-шара соңында қала әкімі өрт сөндіру қызметі мен құтқару бөлімшелерінің жеке құрамына кәсібилігі, ерлігі және кез келген сәтте көмекке келуге дайын екені үшін алғыс білдіріп, жаңа арнайы техниканың кілттерін табыстады. Сондай-ақ, қызметкерлерге қауіпсіз қызмет пен қаланың игілігі жолындағы табысты жұмыс тіледі.

ӘКІМ ТАПСЫРМАСЫ

ҚОҒАМДЫҚ КЕҢІСТІКТЕР ДАМИДЫ

Қала әкімі Әуезов ауданындағы жөндеу және абаттандыру жұмыстарының барысымен танысты

Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалды жұмыс сапарымен Әуезов ауданындағы бірқатар маңызды нысанды аралап, жөндеу, қайта жаңғырту және жобалау жұмыстарының барысымен танысты. Сапар барысында қалалық инфрақұрылым мен қоғамдық кеңістіктерді дамытудың басым бағыттары талқыланып, алдағы міндеттер айқындалды.

Жұмыс сапары Әуезов ауданы әкімдігінің аппаратынан басталды. Қазіргі уақытта мұнда әкімшілік ғимаратқа күрделі жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Нысанды аралау кезінде қала әкіміне құрылыс-монтаж және инженерлік жұмыстардың орындалу кезеңдері, бекітілген мерзімдердің сақталуы, сондай-ақ атқарылып жатқан

жұмыстардың сапасы туралы толық ақпарат ұсынылды. Ғимараттың ішкі жоспарлануын жетілдіру, инженерлік желілерді жаңарту, қызметкерлер мен келушілер үшін қолайлы жағдай жасау, сонымен қатар мүмкіндігі шектеулі азаматтарға қолжетімді орта қалыптастыру мәселелеріне ерекше назар аударылды.

Бұдан кейін Дархан Сатыбалды Н.Саң атындағы балалар мен жасөспірімдер театрының қайта жаңғырту жұмыстарының барысымен танысты. Сапар барысында ғимараттың сәулеттік келбеті мен функционалдық мүмкіндіктерін сақтауға бағытталған құрылыс-монтаж жұмыстары, қолданылып жатқан техникалық шешімдер жан-жақты талқыланды. Қала әкімі қайта жаңғырту үдерісіне жүйелі бақылау жүргізу, сондай-ақ орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптардың қатаң сақталуын қамтамасыз ету жөнінде нақты тапсырмалар берді.

Жұмыс сапары Сайран көлі маңындағы аумақты және Үлкен Алматы өзені арнасына іргелес жатқан учаскені аралаумен қорытындыланды. Көшпелі талқылау барысында аумақтың қазіргі жай-күйі зерделеніп, оны одан әрі дамыту мәселелері қаралды. Қала әкімі бұл аумақты абаттандыруда кешенді тәсілдің маңыздылығын атап өтіп, жоспарлау шешімдерін біріздендіру, қоғамдық кеңістіктің біртұтас әрі логикалық құрылымын қалыптастыру, сондай-ақ тұрғындардың қауіпсіздігі мен жайлылығын қамтамасыз ету қажеттігіне ерекше назар аударды.

Әзірлеген Қ.ЖҰМАДІЛОВА.

«ТАЗА ҚАЗАҚСТАН»

«ЭКОЛОГИЯЛЫҚ КАЛЕЙДОСКОП»

Алматылық оқушылар арасында жалпықалалық экологиялық челлендж басталды

Алматы қаласында балалар амен жасөспірімдердің экологиялық мәдениетін арттыруға, қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыруға және цифрлық шығармашылық дағдыны дамытуға бағытталған «Таза Қазақстан» бағдарламасы аясында жалпықалалық экологиялық челлендж басталды.

Рая
ЕСКЕНДІР

Қала оқушылары арасында экологиялық сананы күшейту мақсатында электронды экологиялық ашықхаттар жасауға арналған «Экологиялық калейдоскоп» жалпықалалық онлайн-челленджі басталды. Бастамаға Алматы қаласындағы білім беру ұйымдарының 1–11-сынып оқушылары қатысып жатыр.

Челлендждің негізгі мақсаты — білім

алушылардың экологиялық жауапкершілігін қалыптастыру, экологиялық сауат деңгейін арттыру, цифрлық және шығармашылық құзыретін дамыту, сондай-ақ табиғатты қорғау идеяларын кеңінен насихаттау.

Челлендж аясында оқушылардың қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды сақтау мәселесіне назарын аудару, олардың креативті және цифрлық дағдысын дамыту, экологиялық мәдениетті дамыту міндеттері жүзеге асырылмақ.

Қатысушылар графика, коллаж және анимация форматтарында электронды экологиялық ашықхаттар дайындайды. Жұмыстарда қоршаған ортаны қорғау, табиғи ресурстарды сақтау, қалдықтарды бөлек жинау, су мен энергияны үнемдеу, сондай-ақ «Таза қала — қауіпсіз болашақ» тұжырымдамасы сияқты тақырыптық бағыттар қамтылады.

Челлендж бірнеше кезеңнен тұрады. Ақпараттық кезеңде білім беру ұйымдарында қатысу шарттары түсіндіріледі. Шығармашылық кезеңде оқушылар электронды экологиялық ашықхаттар әзірлейді. Челлендж-эстафета кезеңінде дайын жұмыстар әлеуметтік желілерде #ЭкологиялықКалейдоскоп, #ЭкоАлматы, #ТазаҚазақстан хэштегтерімен жарияланады. Қорытынды кезеңде ең белсенді қатысушылар мен үздік жұмыстардың авторлары марапатталады.

Аталған челленджді өткізу оқушылардың экологиялық санасын арттыруға, шығармашылық әлеуетін дамытуға және қоршаған ортаға жауапты қатынас мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді.

■ ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАСЫ

ИНЖЕНЕРЛІК ИНФРАҚҰРЫЛЫМ

қоғамның тұрақты дамуы үшін маңызды сала

Мемлекет басшысы биылғы жылды «Цифрландыру мен жасанды интеллектіні дамыту жылы» ретінде жариялады. Цифрландыру бағытта Алматы қаласының өзге өңірлерге үлгі боларлық тәжірибелері бар. Қаламызда қазір басқару жүйесін жетілдіру, сондай-ақ тұрғындарға көрсетілетін қызметтердің сапасы мен қолжетімділігін арттыру бағытында жүйелі жұмыстар атқарылып жатыр.

**Құралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ**

Шаһар басшысы Дархан Сатыбалды қаланың сумен жабдықтау, жылумен қамту және электр энергетикасы салаларындағы диспетчерлік қызметтерін тексеріп, инженерлік инфрақұрылымды басқаруда цифрлық шешімдер мен жасанды интеллект енгізу барысымен танысты.

«АЛМАТЫ СУ»: су жүйесі онлайн бақылауда

Қала әкімінің жұмыс сапары «Алматы Су» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорнының диспетчерлік қызметінен басталды. Мұнда су құбыры мен кәріз желілерінің жай-күйін онлайн-режимде бақылауға мүмкіндік беретін орталықтандырылған басқару жүйесінің жұмысы таныстырылды.

Жүйе қысымды тұрақты қадағалап, ықтимал апаттық жағдайларды ерте анықтауға және жедел бригадалардың жұмысын үйлестіруге мүмкіндік береді. Барлық негізгі үдерістер бірыңғай цифрлық контурға біріктірілген. Бұл деректерге сүйене отырып тәуекелдерді дер кезінде анықтап, шешім қабылдауға жағдай жасайды.

«АЛМАТЫ ЖЫЛУ ЖҮЙЕСІ»: дәл әрі болжамды басқаруға болады

Келесі нысан – «Алматы жылу жүйесі» ЖШС-нің диспетчерлік қызметі. Мұнда шаһар басшысы қаланы жылумен қамту орталықтандырылған цифрлық басқа-

ру жүйесі арқылы жүргізу тәжірибесімен танысты.

Жүйе нақты уақыт режимінде жылу желілерінің жұмыс параметрлерін бақылап, жүктемені талдайды және проблемалы аумақтарды жедел оқшаулауға мүмкіндік береді. Бұл шешім жылу беру маусымындағы тұрақтылықты арттырып, апаттық тәуекелдерді азайтады.

«АЛМАТЫ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯЛАРЫ»: жасанды интеллект қауіпсіздікті күшейтті

Сапар барысында «Алматы электр станциялары» АҚ-ның орталықтандырылған бақылау пунктіне ерекше назар аударылды. Мұнда жасанды интеллект элементтері енгізілген жаңартылған бейнебақылау жүйесі қолданылады. Өндірістік нысандарда 1,5 мыңнан астам бейнекамера орнатылып, олар еңбек тәртібінің сақталуын автоматты түрде бақылайды. Бейнеталдау технологиясы құқықбұзушылықтарды дер кезінде анық-

тап, адами фактордың әсерін азайтуға мүмкіндік береді.

Кәсіпорын мәліметінше, 2025 жылғы маусым-тамыз айлары аралығында өндірістегі құқықбұзушылықтар саны шамамен 66%-ға қысқарған. Бұл цифрлық шешімдердің нақты тиімділігін көрсетеді.

Сондай-ақ, бірнеше кәсіпорында ресурстарды есепке алудың автоматтандырылған жүйелері енгізіліп, үдерістердің ашықтығы мен бақылау тиімділігі артты. Бұл шешімдер қаланың инженерлік инфрақұрылымын басқаруда сенімділік пен тұрақтылықты қамтамыз етеді.

Қала әкімі Дархан Сатыбалды атап өткендей, цифрлық шешімдер мен жасанды интеллектіні енгізу нақты нәтижеге, яғни инженерлік нысандардың қауіпсіздігі мен тұрақтылығын арттыруға бағытталуы тиіс. Алдағы уақытта бұл бағыттағы жұмыстар жалғасып, тиімді цифрлық шешімдер қаланың барлық негізгі инженерлік жүйесіне кезек-кезеңімен кеңейтілетін болады.

■ ТАҒАЙЫНДАУ

«ЖАСЫЛ-АЛМАТЫҒА» ЖАҢА БАСШЫ КЕЛДІ

Тимур Мәлсұлы Елеусізов «Жасыл-Алматы» («Зеленстройдың» заманауи баламасы) коммуналдық мемлекеттік мекемесінің басшысы болып тағайындалды. Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалдының тапсырмасымен құрылған мекеме қала аумағындағы саябақтарды, скверлерді және жағалауларды күтіп ұстау мен қызмет көрсетумен айналысады. Бұл туралы қаланың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасының өкілдері айтты.

Жаңа құрылымның негізгі міндеті – жасыл аумақтарға жүйелі күтім жасау, тәртіп орнату, сондай-ақ оларды күтіп ұстау бойынша жауапкершілікті нақты бөле отырып, тәжірибелік нәтижеге бағытталған бірыңғай тәсілді қалыптастыру.

«Жасыл-Алматы» КММ-ні құру туралы шешім қаладағы жасыл қорды басқару саласында жинақталған мәселелерді, бірыңғай оператордың болмауын және жасыл желектерге күтім жасаудағы бытыраңқы тәсілді ескере отырып қабылданды.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

■ ҚОҒАМДЫҚ КӨЛІК

ЖОЛАҚЫ ТӨЛЕУ

Қосымша тәсіл іске қосылды

Алматы қаласының «Көлік Ахолдингі» қоғамдық байланыстар қызметінің хабарлауынша, енді жолаушылар Kaspi қосымшасы арқылы автобус ішіндегі ONAY QR-кодын сканерлеу немесе көлік кодын қолмен енгізу арқылы жолақы төлей алады.

Жаңа мүмкіндік ONAY жолақы төлеу жүйесінің қолданыстағы функцияларын кеңейтеді. Сонымен қатар, жолаушылар бұрынғыдай ONAY көлік картасы мен мобильді қосымша арқылы да төлем жасау тәсілдерін пайдалана береді.

■ ТҰРҒЫН ҮЙ

ЖАҢА ЖОСПАРЛАР

Жетісу ауданындағы «Зеленстрой» аумағында көпқабатты тұрғын үйлер салу жоспарланып отыр. Жоба аясында тұрғындарға қажетті әлеуметтік инфрақұрылым да қамтылады.

Аудан сәулетшісі Мәди Бөкейхановтың мәліметінше, мұнда 1200 орынды мектеп, екі балабақша, емхана және коммерциялық нысандар салу көзделген. Әлеуметтік объектілерді инвестор өз қаражатына салып, кейін мемлекет балансы-

на береді. Бірыңғай мемлекеттік жер кадастрының деректеріне сәйкес, «Зеленстрой» аумағы бір меншік иесіне тиесілі үш жер теліміне бөлінген. Бірінші телімнің аумағы – 49,2 гектар, екіншісі – 12,7 гектар, үшіншісі – 2,4 гектар. Аталған үш жер телімінің

барлығы «GREEN PARK» тұрғын үй кешені» ЖШС-не тиесілі. Оның екеуі компанияның жеке меншігінде болса, біреуі уақытша өтеулі жер пайдалану құқығымен берілген.

Әзірлеген Қ.ЖҰМАДИЛОВА.

ТУРИЗМ

«АЛМАТЫНЫ ЖАҚСЫ КӨРІП ҚАЛДЫМ»

Тайландтық қонақ Жаңа жылды Қазақстанда қарсы алды

Жаңа жыл – әр адам үшін үмітке, қуанышқа, ұмытылмас сәттерге толы мереке. Бірі оны отбасымен қарсы алса, енді бірі алыс шетелдерде немесе достарының ортасында өткізеді. Ал тайландтық Hamm (Natt) үшін биылғы мереке ерекше болды. Ол Жаңа жылды Алматыда қарсы алды.

Құралай
ИМАНБЕКҚЫЗЫ

Алматыға алғаш табан тіреген шетелдік қонақ қаланың қарбалас тіршілігіне, табиғат пен заманауи өмірдің үйлесіміне бірден таңқалды. Алғашқы күндері бәрі тосын көрінгенімен, бес күннің ішінде ол өзін алматылықтардың өміріне етене жақын сезіне бастады.

Накуна Мататаны қаладағы көрнекті қонақүйлердің біріне орналастырып, Алматының ең әсем орындарын көрсеткен – жас отбасы Бағдат пен Гүлім. Олар қонақтарын Шымбұлаққа, Көктөбеге, тау бөктеріндегі сәнді мейрамханаларға апарып, Алматының түнгі шамдарға оранған көркін тамашалатты. Жаңа жыл түні Республика сарайы алдындағы мерекелік кешке апарды.

Алматылықтардың қонақжайлылығы мен шынайы ықыласына тәнті болған Наат мырза бұл әсерін әлеуметтік желідегі парақшасында да бөлісті. «Бүгін мен үшін шын мәнінде ерекше күн болды. Осындай жылы қабылдау мен қам-

қорлықтарыңыз үшін алғысымды сөзбен жеткізу қиын. Шын жүректен рахмет», – деп жазды ол.

Бағдаттың айтуынша, бұл таныстықтың өз тарихы бар: «Өткен жылы анаммен бірге Тайландқа барғанымда

Наат мырзамен таныстық. Сол кезде жақсы араласып кеттік. Қазақ халқы қонақжай халық қой, «Сыйға – сый» дегендей, ол бізді қалай қарсы алса, біз де солай құрмет көрсеткіміз келді. Алдын ала келетінін хабарлаған соң, өзіміз күтіп алып, қонақүйіне орналас-тырдық. Алматының табиғаты мен адамдардың жылылығы оған қатты ұнады. Жаңа жыл түні Астана алаңындағы мерекелік кешке бардық», – дейді Бағдат Мақсатұлы.

Ал тропикалық елде туған тайландтық қонақтың өзі Қазақстанға деген ықыласын сол мезетте бейнежазба арқылы да білдіріпті.

«Менің есімім Наат. Мен Тайландтанмын. Қазір Алматыдамын. Бұл жерде алғаш рет болсам да оның адамдарын, қала мәдениетін, жалпы Алматыны – Қазақстанды жақсы көріп қалдым. Егер бір күні Тайландқа келсеңіздер, мен сіздерді Бангкокта қуана қарсы аламын», – деген ол өз парақшасында.

Міне, Алматыға келген әрбір қонақ өзімен бірге жылы естелік алып қайтады. Тайландтық қонақтың жүрегінен шыққан ықылас – ешқашан ұмытылмайтын ең қымбат сый болары сөзсіз. Иә, Алматы – жүрек жылуын сыйлай білетін ерекше мекен. Мұны қалаға келетін туристер саны да дәлелдей алады. Мәселен, 2025 жылдың қаңтар-қазан айлары аралығында Shymbulak курортына 1,1 миллион турист келген. Ал жаз мезгілінде 450 мыңнан астам қонақ таудың таза ауасында тыныққан.

Алматы қаласы әкімдігінің
2026 жылғы 8 қаңтардағы
№1/1-40 қаулысы

**Мемлекет мұқтажы үшін
жер учаскесін алып қоюға
байланысты жер учаскесін немесе
өзге де жылжымайтын мүлікті
мәжбүрлеп иеліктен
шығарудың басталуы туралы**

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік туралы Заңына сәйкес, «Алматы қаласы Қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2025 жылғы 22 желтоқсандағы № 54.1-54.03/594-И хаты негізінде Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоғамдық саябақ аймағын құру үшін Данияр Қайраттың Алматы қаласы, Бостандық ауданы, «Жайлау» шағынауданы, 12/5 учаске мекенжайы бойынша орналасқан, кадастрлық нөмірі 20-313-052-360, ауданы 3,0000 га жер учаскесін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты, жер учаскесін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті иеліктен шығару басталсын.

2. Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2027 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.

3. Меншік иесі жүргізілетін орын Алматы қаласы, Алмалы ауданы, Төле би көшесі, 155, 6-қабат, 606-кеңсе болып белгіленсін.

4. Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.

5. Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасының «Қала жер орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны заңнамада белгіленген тәртіппен меншік иесін хабардар етсін.

6. «Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі:

1) заңнамамен белгіленген тәртіпте жер учаскесінің меншік иесіне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;

2) жер учаскесін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскесін «Алматы қаласы Қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің теңгеріміне берсін;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылда-сын.

7. Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүк-телсін.

Алматы қаласының әкімі **Д.САТЫБАЛДЫ.**

БРИФИНГ

ТЫНЫШТЫҚ КҮЗЕТШІЛЕРІ

Шаһардың жедел қызметтері тынымсыз еңбек етті

Алматыда жаңажылдық мерекелік демалыс күндер тыныш өтті, елеулі оқыс оқиғалар тіркелген жоқ. Полицияның күшейтілген жұмыс режимі мен жедел әрекет ету қызметтерімен бірлескен үйлесімді жұмысының арқасында қала тұрғындары мен қонақтарының қоғамдық тәртібі мен қауіпсіздігі толық қамтамасыз етілді. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен брифингте Алматы қалалық Полиция департаменті Қоғамдық қауіпсіздік басқармасы бастығының орынбасары Айтан Елеусізов мәлімдеді.

Спикердің айтуынша, 15 желтоқсаннан бастап жеке құрам күшейтілген. Тәртіп сақшылары адам көп жиналатын орындарға – алаңдарға, саябақтарға, жаңажылдық және мәдени-бұқаралық іс-шара өтетін жерлерге баса назар аударған. Мереке күндері елеулі тәртіпсіздіктер болмаған, тек әдетте мереке күндері көбірек тіркеліп жататын кішігірім бұзақылық, сондай-ақ отбасылық-тұрмыстық жанжал сияқты құқық бұзушылық жиілеген. Барлық хабарламаға полиция дер кезінде назар аударған.

Жаңажылдық мереке күндері Алматы қаласының жедел медициналық жәрдем қызметі штаттық режимде, ірікіссіз жұмыс істеді. 31 желтоқсаннан 4 қаңтарға дейін медицина қызметкерлері 11 мыңнан астам өтініш қабылдап, сәтті реанимация жасап, тіпті кейбір әйелдерді үйде босандырған. Осылайша қала тұрғындарына тәулік бойы медициналық көмек көрсетілді. Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен

Суретті түсірген Самат ҚҰСАЙЫНОВ.

баспасөз конференциясында Алматы қалалық жедел медициналық жәрдем қызметі директорының орынбасары Андрей Ложкин осылай деп хабарлады.

**189 бригада
жұмыс істеді**

Оның айтуынша, мереке күндері күн сайын 24/7 режимінде 189 бригада желіде жұмыс істеген. 500-ден астам қызметкер – дәрігерлер, фельдшерлер, жүргізушілер, кіші медициналық және техникалық персонал еңбек етіпті.

Жалпы, 2025 жылғы 31 желтоқсан

мен 2026 жылғы 4 қаңтар аралығында жедел жәрдем қызметіне 11 158 өтініш түсіп, оның 10 059-ына барып қайтты. Жедел жәрдемге ең көп қоңырау әдеттегідей жаңа жыл түні түскен. 1900 шақырту тіркеліпті, бұл орташа тәуліктік көрсеткіштен шамамен 600-ге аз.

«Пиротехникадан жарақаттанып қалатындарға медицина қызметкерлері ерекше назар аударды. Биыл мұндай 20 оқиға тіркелді, оның 11-і балалар. Ең жас зардап шеккен бала 4 жаста болды. Он адам жедел жәрдеммен стационарға жеткізілді, жетеуі дәрігерге өз бетінше жүгініп, үшеуі жарақаты жеңіл болғандықтан ауруханаға жатудан бас тартты», – деді Андрей Ложкин.

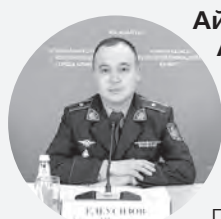
Сонымен қатар, мереке күндері жедел жәрдем қызметкерлері бес сәтті реанимация жасаған. Үш адамды үйде босандырып, бір ұл мен екі қыздың дүниеге келуіне көмектесіпті. Жедел медициналық жәрдем қызметі қай күні болсын көмекке мұқтаж әр адамға жедел әрі сапалы медициналық көмек көрсете береді.

Әзірлеген Гүлжанат СЕМБАЕВА.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

**Айтан ЕЛЕУСІЗОВ,
Алматы қалалық Полиция департаменті Қоғамдық
қауіпсіздік басқармасы бастығының орынбасары:**

Қылмыстың алдын алуға көңіл бөлінді

Қаланың негізгі алаңдарында орнатылған барлық қалалық жаңажылдық шыршалар мен оларға іргелес аумақтар полицияның тұрақты бақылауында болды. Мереке күндері жаяу және автосақшылар жағы күшейтіліп, сақшылардың қосымша күштері, учаскелік инспекторлар мен мамандандырылған бөлімшелердің экипаждары тынбай жұмыс істеді.

1–4 қаңтар аралығында Алматыда 45 қылмыс тіркелді. Олардың 32-сі патрульдік полиция мен учаскелік инспекторлардың күшімен «ізі суымай» жатып ашылды. Сонымен қатар, қоғамда дүрбелең тудыруы мүмкін аса ауыр қылмыстар мен құқық бұзушылықтарға жол берілген жоқ. Осы күндері қылмыстың алдын алуға көп көңіл бөлінді. Алматы қалалық Полиция департаментінде қоғамдық тәртіп пен қала тұрғындарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жұмыстары бұдан әрі де «Заң және тәртіп» қағидаты аясында жалғаса бермек.

6

www.aqshamnews.kz

Аlmaty

AQSHAMY

№2-3 (6681) 9 қаңтар, 2026 жыл

ШЕШІМ

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2025 жылғы 31 желтоқсанда №220023 болып тіркелді.

ШЕШІМ

2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 Алматы қаласының 2026–2028 жылдарға арналған бюджеті

Қазақстан Республикасы Бюджет кодексінің 7-бабы 1-тармағының 2) тармақшасына, 91-бабының 3-тармағына, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабы 1-тармағының 1) тармақшасына сәйкес Алматы қаласының мәслихаты **ШЕШТІ:**
1. Алматы қаласының 2026–2028 жылдарға арналған бюджеті осы шешімнің 1, 2 және 3-қосымшаларына сәйкес, оның ішінде 2026 жылға келесі көлемдерде бекітілсін: 1) кірістер – 2 548 406 711 мың теңге, оның ішінде: салық түсімдері – 2 481 908 384 мың теңге; салықтық емес түсімдер – 12 124 618 мың теңге; негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер – 29 285 763 мың теңге; арнайы түсімдер – 2 123 448 мың теңге; трансферттер түсімі – 22 964 498 мың теңге; 2) шығындар – 2 699 842 142 мың теңге; 3) таза бюджеттік кредиттеу – 22 581 194 мың теңге; бюджеттік кредиттер – 28 000 000 мың теңге; бюджеттік кредиттерді өтеу – 5 418 806 мың теңге; 4) қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо – 64 540 685 мың теңге; қаржы активтерін сатып алу – 64 650 685 мың теңге; 5) бюджет тапшылығы (профициті) – 238 557 310 мың теңге; 6) бюджет тапшылығын қаржыландыру (профициті пайдалану) –238 557 310 мың теңге.
2. 2026 жылға арналған республикалық бюджетке бюджеттік алып қоюлардың көлемі 491 887 501 мың теңге сомасында бекітілсін.
3. 2026 жылға арналған қала әкімдігінің резерві 40 000 000 мың теңге сомасында бекітілсін.
4. 2026 жылға арналған борыш лимиті 2 250 608 587 мың теңгені құрайды.
5. 2026 жылға арналған мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалары бойынша мемлекеттік міндеттемелердің лимиті 1 435 200 966 мың теңгені құрайды.
6. 2026 жылға арналған «дайын күйінде тапсыру» шартымен құрылыс салу туралы шарттар бойынша мемлекеттік міндеттемелердің лимиті 528 672 150 мың теңгені құрайды.
7. Осы шешімнің 4-қосымшасына сәйкес 2026 жылға арналған жергілікті бюджетті атқару процесінде секвестрлеуге жатпайтын жергілікті бюджеттік бағдарламалардың тізбесі бекітілсін.
8. Осы шешім 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Алматы қаласы мәслихатының төрағасы М.ОТЫНШИЕВ

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 шешіміне 1-қосымша

Алматы қаласының 2026 жылға арналған бюджеті				
Санаты				Сомасы, мың теңге
	Сыныбы	Атауы		
		Ішкі сыныбы	Специфика	
1				2
				3
			I. Кірістер	2 548 406 711,0
1			Салықтық түсімдер	2 481 908 384,0
	01		Табыс салығы	1 769 536 980,0
		1	Корпоративтік табыс салығы	824 189 461,0
		2	Жеке табыс салығы	945 347 519,0
03			Әлеуметтік салық	509 067 071,0
		1	Әлеуметтік салық	509 067 071,0
	04		Меншікке салынатын салықтар	79 702 530,0
		1	Мүлікке салынатын салықтар	48 675 439,0
		3	Жер салығы	4 695 422,0
		4	Көлік құралдарына салынатын салық	26 331 669,0
	05		Тауарларға, жұмыстарға және көрсетілетін қызметтерге салынатын ішкі салықтар	83 633 848,0
		2	Акциздер	23 190 919,0
		3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	12 457 491,0
		4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	47 985 438,0
07			Басқа да салықтар	1 100,0
		1	Басқа да салықтар	1 100,0
	08		Зандық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	39 966 855,0
		1	Мемлекеттік баж	39 966 855,0
2			Салықтық емес түсімдер	12 124 618,0
01			Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	5 536 647,0
		1	Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	912 027,0
		3	Мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер	691 556,0
		4	Мемлекет меншігіндегі заңды тұлғалардағы қатысу үлесіне кірістер	386 300,0
		5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	3 502 010,0
		7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	44 754,0
	02		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
	03		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	77 341,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	77 341,0
	06		Басқа да салықтық емес түсімдер	6 500 000,0
		1	Басқа да салықтық емес түсімдер	6 500 000,0
3			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	29 285 763,0
	01		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	22 817 030,0
		1	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	22 817 030,0
	03		Жерді және материалдық емес активтерді сату	6 468 733,0
		1	Жерді сату	5 491 795,0
		2	Материалдық емес активтерді сату	976 938,0
4			Арнаулы түсімдер	2 123 448,0
		1	Арнаулы түсімдер	2 123 448,0
		1	Арнаулы түсімдер	2 123 448,0
5			Трансферттердің түсімдері	22 964 498,0
	02		Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	22 964 498,0
		1	Республикалық бюджеттен түсетін трансферттер	22 964 498,0

Функционалдық топ				Сомасы, мың теңге
Функционалдық кіші топ				
		Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі		
		Бағдарлама	Атауы	
			II. Шығындар	2 699 842 142,0
01			Жалпы сипаттағы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер	24 764 966,0
	111		Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының аппараты	393 411,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	391 186,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1 400,0
		005	Мәслихаттар депутаттары қызметінің тиімділігін арттыру	825,0
	121		Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	6 956 121,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің қызметін қамтамасыз ету	6 956 121,0
	123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	6 349 664,0
		001	Қаладағы аудан әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	4 977 432,0
		022	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1 372 232,0
	362		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	272 397,0
		013	Республикалық маңызы бар қала, астана Қазақстан халқы Ассамблеясының қызметін қамтамасыз ету	272 397,0
	379		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясы	696 705,0
		001	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	688 873,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	7 832,0
	318		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік активтер басқармасы	1 958 876,0
		001	Жергілікті деңгейде коммуналдық мүлікті және мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 208 565,0
		010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	8 667,0
		011	Коммуналдық меншікке түскен мүлікті есепке алу, сақтау, бағалау және сату	75 000,0
		014	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	666 644,0
	523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	5 689 792,0
		001	Экономикалық саясатты, мемлекеттік жоспарлау жүйесін қалыптастыру және дамыту, жергілікті бюджетті атқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	5 177 009,0
		002	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	90 790,0
		004	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	27 000,0
		061	Бюджеттік инвестициялар және мемлекеттік-жекешелік әріптестік, оның ішінде концессия мәселелері жөніндегі құжаттаманы сараптау және бағалау	394 993,0
	302		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	348 000,0
		004	Өңірде ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалар жүргізуді қамтамасыз ету	348 000,0
	369		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың дін істері басқармасы	2 100 000,0
		001	Жергілікті деңгейде дін қызметі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 543 232,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	3 128,0
		005	Өңірде діни ахуалды зерделеу және талдау	553 640,0
02			Қорғаныс	17 882 864,0
		515	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	756 219,0
		003	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	194 612,0
		004	Аумақтық қорғанысты даярлау және республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумақтық қорғаныс	561 607,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	2 177 916,0
		030	Жұмылдыру дайындығы және төтенше жағдайлар объектілерін дамыту	2 177 916,0
	387		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, азаматтық қорғаныс саласындағы органдардың аумақтық органы	2 623 136,0
		003	Аумақтық органның және ведомстволық бағынысты мемлекеттік мекемелердің күрделі шығыстары	2 369 579,0
		004	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың азаматтық қорғаныс іс-шаралары	253 557,0
	515		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	12 325 593,0
		001	Жергілікті деңгейде жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	703 878,0
		006	Республикалық маңызы бар қалалар, астана ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын-алу және оларды жою	11 453 415,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	168 300,0
03			Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	69 537 089,0
	352		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын атқарушы ішкі істер органы	41 826 820,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер қамтамасыз ету	38 847 829,0
		003	Қоғамдық тәртіпті қорғауға қатысатын азаматтарды көтермелеу	18 000,0
		007	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	2 960 991,0
	522		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесінің атқарушы органы	543 619,0
		001	Қылмыстық жазалардың қоғамнан оқшауламай орындалуын қамтамасыз ету саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	543 619,0
	328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	27 166 650,0

		004	Елдімекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	27 166 650,0
04			Білім беру	504 159 920,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	84 469 954,0
		034	Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту	84 469 954,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	5 725 004,0
		006	Алматы қаласында мектепке дейінгі ұйымдарды сейсмикалық күшейту	1 000 244,0
		037	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау	4 724 760,0
	323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	9 152 525,0
		006	Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	7 731 430,0
		007	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру	1 421 095,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	268 512 145,0
		003	Жалпы білім беру	57 411 845,0
		004	Арнаулы білім беру бағдарламалары бойынша жалпы білім беру	8 940 769,0
		005	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру	2 492 283,0
		008	Балаларға қосымша білім беру	9 823 542,0
		019	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелеріне жұмыстағы жоғары көрсеткіштері үшін гранттар беру	68 000,0
		040	Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	162 758 093,0
		204	Жеке орта білім беру ұйымдарында мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру	27 017 613,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	53 195 248,0
		027	Алматы қаласында орта білім беру объектілерін сейсмикалық күшейту	1 404 275,0
		028	Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	39 260 027,0
		069	Қосымша білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	12 530 946,0
	339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	3 791 779,0
		043	Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	3 791 779,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	65 436 020,0
		024	Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	65 436 020,0
	121		Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	10 965,0
		019	Сайлау процесіне қатысушыларды оқыту	10 965,0
	339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	588 231,0
		003	Кадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау	588 231,0
	339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	948 421,0
		057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	948 421,0
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	12 329 628,0
		001	Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	583 895,0
		006	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін ақпараттандыру	1 977 771,0
		007	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелер үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	4 500 000,0
		009	Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	1 591 669,0
		013	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	2 059 787,0
		014	Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оңалту және әлеуметтік бейімдеу	473 868,0
		021	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға қорғаншыға (қамқоршыға) берілетін ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	484 118,0
		027	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алған Қазақстан азаматтарына берілетін біржолғы ақшалай қаражат төлемі	4 880,0
		067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	52 000,0
		069	Балалар құқығын қорғау саласында іс шаралар өткізу	601 640,0
05			Денсаулық сақтау	128 854 520,0
	339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	13 182 926,0
		006	Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	413 250,0
		007	Салауатты өмір салтын насихаттау	65 362,0
		017	Қаржы лизингі шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуді талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	35 580,0
		041	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемімен қосымша қамтамасыз ету	12 668 734,0
	355		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	6 920 530,0
		024	Жергілікті атқарушы органдар төлейтін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға мемлекеттік жарналарына әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына берілетін трансферттер	6 920 530,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	72 013 822,0
		038	Денсаулық сақтау объектілерін салу және реконструкциялау	72 013 822,0

	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	5 341 928,0
	027	Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық, иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	5 341 928,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	846 747,0
	039	Денсаулық сақтау субъектілерінің қосымша медициналық көмектің көлемін көрсетуі, Call-орталықтардың қызметтер көрсетуі және өзге де шығыстар	846 747,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	82 836,0
	029	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	82 836,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	30 465 731,0
	001	Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	411 894,0
	008	Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	217 534,0
	016	Азаматтарды елдімекеннен тыс жерлерде емделу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету	7 294,0
	018	Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер	247 093,0
	033	Медициналық денсаулық сақтау ұйымдарының күрделі шығыстары	29 581 916,0
06		Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	69 625 572,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 611 361,0
	056	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	1 611 361,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	14 866 400,0
	014	Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 891 578,0
	020	Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектігі бар адамдар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	4 275 496,0
	021	Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектігі бар адамдарға, оның ішінде мүгедектігі бар балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 446 404,0
	022	Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедектігі бар балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 717 150,0
	029	Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру үшін арнайы жұмыс орындарын құруға жұмыс берушінің шығындарын субсидиялау	2 565,0
	064	Еңбек мобильділігі орталықтары мен мансап орталықтарының жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі азаматтарды әлеуметтік қолдау бойынша қызметін қамтамасыз ету	651 689,0
	076	Әлеуметтік қорғау саласында жартылай стационар жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 881 518,0
	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	2 309 417,0
	016	Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	1 836 958,0
	037	Әлеуметтік сауықтандыру	472 459,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	2 624 887,0
	039	Әлеуметтік қамтамасыз ету объектілерін салу және реконструкциялау	2 624 887,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	23 102 569,0
	003	Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	2 161 684,0
	030	Тұрғын үй көмегін көрсету	28 735,0
	031	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	4 682 014,0
	033	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектігі бар адамдарды міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектігі бар адамдарға қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	10 254 200,0
	035	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	5 975 936,0
	328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобильділік басқармасы	7 580 714,0
	018	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау	7 580 714,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	12 425 135,0
	003	Жұмыспен қамту бағдарламасы	9 560 431,0
	009	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	1 951 054,0
	016	Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	913 650,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	2 765 562,0
	036	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	24 287,0
	037	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	2 080 615,0
	039	Кохлеарлық импланттарға сөйлеу процессорларын ауыстыру және теңшеу жөніндегі көрсетілетін қызметтер	660 660,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	1 774 330,0
	001	Жергілікті деңгейде халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету және әлеуметтік бағдарламалар саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	728 012,0
	019	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	435 052,0

	028	Күш көрсету немесе күш көрсету қаупі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	440 683,0
	066	Сенім білдірілген агентке жастардың кәсіпкерлік бастамасына жәрдемдесу үшін бюджеттік кредиттер беру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеу	11 000,0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	159 583,0
	362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	65 197,0
	077	Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдардың құқықтарын қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын жақсарту	65 197,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	500 000,0
	054	Жеке тұрғын үй қорынан жалға алынған тұрғынжай үшін азаматтардың жекелеген санаттарына төлемдер	200 000,0
	068	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	300 000,0
07		Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	574 043 891,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	3 929,0
	050	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	3 929,0
	351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	152 756 892,0
	010	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	152 756 892,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	60 048 268,0
	017	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	48 268,0
	098	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйлерін сатып алу	60 000 000,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	15 902 046,0
	001	Жергілікті деңгейде коммуналдық инфрақұрылымды дамыту мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	4 020 420,0
	008	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	11 881 626,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	945 266,0
	008	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	945 266,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	22 440 791,0
	042	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	22 035 481,0
	043	Қаланы абаттандыруды дамыту	405 310,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	174 629 168,0
	001	Жергілікті деңгейде энергетика және сумен жабдықтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	372 754,0
	007	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	173 474 033,0
	028	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	305 299,0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	477 082,0
	513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	3 400 000,0
	017	Қаланы абаттандыруды дамыту	3 400 000,0
	520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	6 418 919,0
	001	Жергілікті деңгейде қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	203 216,0
	002	Қаланың қоғамдық кеңістігінің элементтері болып табылатын құрылыстардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	3 578 705,0
	006	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	2 636 998,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	96 716 952,0
	008	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	11 399 398,0
	009	Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	29 570 917,0
	010	Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	1 051 750,0
	011	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	54 694 887,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	133 258,0
	041	Профилактикалық дезинсекция мен дератизация жүргізу (инфекциялық және паразиттік аурулардың табиғи ошақтарының аумағындағы, сондай-ақ инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарындағы дезинсекция мен дератизацияны қоспағанда)	133 258,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	3 900 000,0
	037	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	3 900 000,0
	520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	36 748 402,0
	003	Қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру	36 748 402,0
08		Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	187 696 779,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	9 358 401,0
	006	Жергілікті деңгейде мәдени-демалыс жұмыстарын қолдау	1 600 000,0
	044	Шығармашылық үйірмелерді жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	7 758 401,0
	361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	15 144 390,0
	004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	9 245 336,0
	005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	1 429 306,0
	006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	2 000,0
	007	Театр және музыка өнерін қолдау	3 095 566,0

	008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 372 182,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	12 244 242,0
	014	Мәдениет объектілерін дамыту	12 244 242,0
	046	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	6 918 772,0
	046	Спорт секцияларын жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	6 918 772,0
	323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	14 457 912,0
	001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	243 496,0
	002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	1 746 650,0
	003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	10 468 655,0
	016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 999 111,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	94 965 717,0
	015	Спорт объектілерін дамыту	94 965 717,0
	313	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	15 293 458,0
	001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	15 293 458,0
	361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	3 606 536,0
	009	Қалалық кітапханалардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	2 484 119,0
	010	Архив қорының сақталуын қамтамасыз ету	1 122 417,0
	362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	6 131 190,0
	005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	6 075 840,0
	009	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	55 350,0
	380	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың туризм басқармасы	4 749 960,0
	001	Жергілікті деңгейде туризм саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	223 341,0
	002	Туристтік қызметті реттеу	3 896 834,0
	004	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	12 385,0
	007	Креативтік кеңістіктерге жағдайлары мен инфрақұрылымын жасауды қоса алғанда, креативтік индустрияны дамыту жөніндегі қызметтер	617 400,0
	302	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	3 065 301,0
	001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік жастар саясатын іске асыру жөніндегі қызметтер	568 341,0
	003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	2 496 960,0
	361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	242 120,0
	001	Жергілікті деңгейде мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	207 723,0
	032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	34 397,0
	362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	1 518 780,0
	001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік ішкі саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 252 267,0
	007	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	266 513,0
09		Отын-энергетика кешені және жер қойнауын пайдалану	8 574 504,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	8 574 504,0
	012	Жылу-энергетикалық жүйені дамыту	8 574 504,0
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	29 748 444,0
	326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 410 046,0
	014	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	458 344,0
	016	Ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендіру жөніндегі іс-шараларды өткізу	90 189,0
	021	Ауыл шаруашылық дақылдарының зиянды организмдеріне қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар	27 000,0
	022	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	834 313,0
	034	Жеке және заңды тұлғаларға жеміс дақылдарының бактериалық күйгін жұқтырған жойылған жеміс-жидек дақылдарын отырғызу мен өсіру шығындарын өтеу	200,0
	513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	852 731,0
	009	Коммуналдық меншіктегі су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	852 731,0
	513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	27 080 721,0
	001	Жергілікті деңгейде экология және қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	263 992,0
	004	Қоршаған ортаны сауықтыру бойынша іс-шаралар	17 557 998,0
	005	Экожүйе объектілерін дамыту	8 410 956,0
	006	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау	847 775,0
	351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	404 946,0
	001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	397 396,0
	008	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	7 550,0
11		Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	3 836 125,0
	324	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қала құрылысын бақылау басқармасы	513 026,0
	001	Жергілікті мемлекеттік қала құрылысы және жерді бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	503 452,0
	003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	9 574,0
	365	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың сәулет және қала құрылысы басқармасы	2 866 328,0
	001	Жергілікті деңгейде сәулет және қала құрылысы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	700 814,0
	002	Елдімекендердегі құрылыстардың бас жоспарын әзірлеу	2 165 514,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	456 771,0
	001	Жергілікті деңгейде құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	456 771,0
12		Көлік және коммуникация	438 490 698,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	5 434 294,0
	045	Елдімекендер көшелеріндегі автомобиль жолдарын ағымдағы жөндеу	5 434 294,0
	328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	4 877 371,0
	007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	4 877 371,0
	329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	166 903 024,0
	007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	129 246 615,0

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

БАЛА ҚИЯЛЫНДАҒЫ ҚЫС БОЯУЫ

Ерекше балалардың шығармашылық байқауы өтті

Қыстың қытымыр ауа райына қарамас-тан, Алматыда балалар қиялына қанат бітіріп, көңіліне жылу сыйлаған ерекше бір іс-шара өтті. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған «Қысқы қиял» қалалық шығармашылық байқауы шаһардағы кішкентай суретшілер мен қолөнер шеберлерін бір алаңға жинады.

Ернұр РЫСБАЙ

Әди Шәріпов атындағы №16 мектеп-гимназияға жиналған балалар өз туындылары арқылы қысқа өзгеше сән берді. Байқауда қала бойынша 100-ден астам шығарма ұсынылды. Бірі қысты ақ ұлпа қармен, бірі түрлі-түсті бояумен бейнелесе, енді бірі табиғи және тұрмыстық материалдардан ғажайып қолөнер бұйымдарын жасады. Әр жұмыс – баланың ішкі әлемі, оның қиялы мен сезімінің көрінісі. Мұнда бастысы жұлде емес, баланың өзін еркін сезініп, өз ойын ашық жеткізе алуы болды.

Қалалық инклюзивті ресурстық орталықтың әдіскері Нұржан Саримовтың айтуынша, мұндай байқаулар балалар үшін үлкен өмірге жасалған маңызды қадам.

«Біз бұл байқауды жарыс ретінде емес, балалардың өз-өзіне сенуіне мүмкіндік беретін шығармашылық мереке ретінде қабылдаймыз. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар әр баланың жүрегінде ашылмай жатқан үлкен әлем бар. Сол әлемді қағаз бетіне түсіруге, қолымен жасап көруге жағдай жасау – біздің басты міндетіміз. Осындай іс-шаралар арқылы балалар өздерін қоғамнан шет қалмағанын, олардың ойы мен таланты маңызды екенін сезінеді», – дейді ол.

Спикердің сөзінше, шығармашылық балалардың тек қабілетін емес, мінезін, қарым-қатынасын да дамытады.

– Сурет салу мен қолөнер арқылы балалар бір-бірімен тіл табысады, ортаға бейімделеді, өз ойын жеткізуді үйренеді. Біз әр баланың мүмкіндігі шексіз екенін көрсеткіміз келеді. Тек сол мүмкіндікті байқай білу керек, – деп түйіндеді Нұржан Саримов.

Байқау соңында жеңімпаздар дипломдармен марапатталып, ал ерекше көзге түскен жұмыстар «Қыс бояулары», «Шексіз кызға», «Қыс бала көзімен» номинациялары бойынша Алғыс хаттарға ие болды. Ал балалар үшін ең үлкен марапат – өз еңбегінің бағалануы мен жарқын әсерге толы бір күн болды.

Биыл Алматы қаласы әкімдігіне қарасты Құтқару қызметінің құрылғанына 25 жыл толады. Осы уақыт аралығында алматылық құтқарушылар талай жанның өмірін арашалап, үміт үзілген сәттерде көмек көрсетті. Олардың ісі көпшілікке көріне бермеуі мүмкін. Бірақ төтенше жағдайда қалған адамдар үшін құтқарушылар – нағыз қаһарман. Біздің бүгінгі кейіпкерлеріміз – Алматы қаласы Құтқару қызметінің Авариялық-құтқару тобының мамандары Бақыт Данабеков пен Қуандық Шаймерден. Күн сайын қауіппен бетпе-бет келетін құтқарушылар әңгіме барысында осы бір саланың қиындықтары мен ерекшеліктері жайлы айтып берді.

Гүлжанат СЕМБАЕВА

Алматы – еліміздегі ең ірі мегаполис әрі таулы аймақта орналасқан қала. Сондықтан мұнда төтенше жағдайлар жиі тіркеледі. Құтқарушылардың негізгі міндеттерінің бірі – осындай сәттерде тауда қалған адамдарға жедел көмек көрсету. Жыл соңында тауда қаза тапқан жасөспірім қыз бен үш жігіттің оқиғасы көптің есінде әлі. Марқұмдардың денесін төменге түсіру үшін Құтқару қызметі күрделі операция жүргізді. Біз тілдескен құтқарушылар да сол іздеу-құтқару тобында болған.

Қазіргі таңда Алматы қаласында 131 бірлік авариялық-құтқару қызметі жұмыс істейді. Диспетчерлер тәулігіне «109» нөміріне келіп түсетін 350-400 қоңырауға жауап береді. Ал ауа райы қолайсыз күндері бұл көрсеткіш 1500-ге дейін жетеді. Құтқарушылар қала аумағында да, таулы аймақтарда да тәулік бойы кезекшілік атқарады. Күнделікті кезекшілікке бірнеше экипажға бөлінген 30 құтқарушы түседі. Әр экипажда төрт құтқарушы мен бір жүргізуші қызметке шығып, кез келген шақыртуға дайын тұрады.

ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ ҚАУІПТІ МАМАНДЫҚ
Бірінші кейіпкеріміз – Бақыт Данабеков. Ол Алматы қаласы Төтенше жағдайлар департаментінде,

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

АЖАЛДАН АРАШАЛАҒАН ҚАҒАРМАНДАР

Алматыдағы авариялық-құтқару қызметі қалай жұмыс істейді?

Құтқару қызметінде құтқарушы болып жұмыс істейді. Сонымен қатар, Алматы Альпинизм федерациясы мен «Түйіксу» альплагерінде альпинизм нұсқаушысы. Құтқару қызметіне келмес бұрын бірнеше жыл альпинизммен айналысқан.

Оның айтуынша, бұл қызметке қатаң іріктеуден өткен адамдар ғана алынады. Арнайы оқыған және дайындығы бар, физикалық пен құтқару жұмыстары бойынша, әдістемелер мен медициналық теориядан аттестация тапсырған адам қабылданады. Сондай-ақ, кейбір спорт түрлерінен жетістігі де болғаны жөн. Құтқарушының физикалық, моральды және интеллектуалды қасиеттері басым болуы тиіс.

«Альпинизммен айналысып келе жатқаныман он бір жылдан асты. Бұл спорт түрі стадионда немесе

арнайы ареналарда өтетін спорт емес. Ол – дүние жүзіндегі ең қауіпті спорт. Себебі, альпинизм табиғат аясында, адамға жат, қатал ортада жүзеге асырылады. Студент кезімнен-ақ жан-дүнием альпинизмді қалап тұрды. Сөйтіп, өмір жолымды осы спортпен байланыстыруға бел будым. Альпинист ретінде жүріп, талай құтқару жұмыстарына қатыстым, сол арқылы мол тәжірибе жинадым. Сөйтіп жүріп өзге де құтқарушылармен таныстым. Аға бапкерлеріміздің басым бөлігі Құтқару қызметінде жұмыс істейтін. Олармен қатар жүріп, кеңес алып отырдым. Ақыры, төрт жыл бұрын Құтқару қызметіне құтқарушы болып орналастым», – деп бастады әңгімесін Бақыт.

Дәл сол жылдары Алматы қаласының Құтқару қызметінде Үлкен Алматы және Кіші Алматы шат-

қалдарында құтқару-бақылау пункттері ашыла бастаған еді. Таулы аймақта іздестіру-құтқару операцияларын жүргізіп, күрделі жағдайларда кәсіби көмек көрсете алатын мамандарға сұраныс артты. Бақыт та Құтқару қызметіне қабылданып, таулы аймақтағы құтқару жұмыстарына белсене араласа бастады. Ол құтқарушылыққа арнаған 4 жылында бір емес, бірнеше ірі төтенше жағдайларда құтқару жұмысына қатысып үлгерген.

«Биыл Құтқару қызметінің құрылғанына 25 жыл толады. Бұл қызмет 2000 жылдардың басында альпинист, «Қар барысы» титулының иегері Ринат Хайбуллиннің бастамасымен құрылды. Құтқару қызметінің іргетасын сол кісі қалады. Алғашқы құтқарушылардың дені кәсіби альпинистерден құралды. Сол кездегі аға буын альпинистер бізді тәрбие-

леді, тауға баулыды. Біз сол кісілердің жолын жалғап келеміз», – дейді ол.

ЖАЗ – ЕҢ ҚАРБАЛАС МЕЗГІЛ

«Сөйтіп, бір тәулік бойы түрлі шақыртуларға барамыз. Алматы тауларына келген туристердің көбі Үлкен Алматы көліне немесе Үлкен Алматы шыңына бағыт алады. Тауға шығуда тәжірибесі аз адамдар қиын жағдайға тап болып, адасып қалатын кездер жиі кездеседі. Өкінішке қарай, Үлкен Алматы шатқалында туристер немесе альпинистердің жоғалып, адасып кету фактілері де ара-тұра тіркеліп тұрады. Бір мезгілде ғана жұмысымыз қыза түседі деп айту қиын, әрине. Өйткені, біздің жұмыс жыл он екі ай дамылсыз жалғаса береді. Таудағы төтенше жағдай жылдың төрт мезгілінде де орын алады. Бірақ жазда ауа райы қолайлы болғандықтан, тауға шы-

ғатын туристер саны артады. Іздестіру-құтқару және эвакуациялық жұмыстарымыз жазда айтарлықтай көбейеді», – деді құтқарушы.

ҚҰТҚАРУ – АҚПАРАТ ЖИНАУДАН БАСТАЛАДЫ

Қыс пен көктем айларында қар көшкіні қауіпі күшейсе, жазда су деңгейінің көтерілуі мен орман өрті артады. Күз мезгілінде ауа райын ескермей тауға шығып адасу, қараңғыда қалып қою жағдайлары жиі тіркеледі. Осылайша жыл он екі ай бойы тауда да, қалада да құтқару қызметінің жұмысы үздіксіз жалғасып жатады. Бір сөзбен айтқанда, құтқарушылар үшін жұмыстың тоқтайтын мезгілі жоқ.

Құтқару жұмыстары алдымен ақпарат жинаудан басталады, дейді ол. Қанша адам жоғалды, қай аймақта, қандай жағдай болуы мүмкін – барлығы сарапталады. Ақпарат тексерілген соң, күн-түн демей экипаж тауға жіберіледі. Егер нәтиже болмаса, координациялық штаб құрылып, бірнеше құтқару тобы әртүрлі бағытта жұмыс істейді. Іздестіру, құтқару және тасымалдау топтары қажет жағдайда бірігеді.

«Құтқарушылар ең алдымен физикалық қиындықтарға тап болады. Өйткені, біз де адамбыз, темірден жаралған жоқпыз, ұша да алмаймыз. Әрине, спортпен шұғылданамыз, физикалық жағынан жақсы дайындықтан өтеміз, бірақ соған қарамастан, шаршайтын кездер болады. Таулы аймақта жұмыс істеу оңай емес. Ең маңыздысы биіктікке бейімделу керек. 2000-нан 4000 метрге дейінгі биіктікке дайындықсыз шығу өте қауіпті. Көбі осыны ескермейді. Оның үстіне, бұл жәй серуен емес. Құтқарушы өзімен бірге арнайы құрал-жабдықтарды көтеріп жүреді. Әр таудың, шыңдардың жартасы әртүрлі болады, бір-біріне ұқсамайды. Адасып қалмас үшін таудың әр нүктесін жатқа білуіміз шарт. Басқа құтқарушылармен үнемі байланыста боламыз. Құтқару жұмыстары жүргізілетін аумақты жақсы бағдарлай білу де өте маңызды. «Құтқарушы ештеңеден қорықпауы керек» деу артық болар, өйткені қорықпайтын адам жоқ. Бірақ ең басты қағида – жеке қауіпсіздікті сақтау. Егер құтқарушының өзі қауіп-қатерге тап болса, онда құтқару жұмысының мәні де жоғалады. Осы жауапкершіліктің барлығы мойынға артылғаннан кейін, бұл қызметтің қаншалықты ауыр екенін түсінесің», – дейді кейіпкеріміз.

Бұл тек физикалық тұрғыдан ғана емес, моральдық әрі психологиялық жағынан да өте қиын жұмыс. Басқа біреудің өмірін сақтап қалу үшін қауіпке бас тігу – нағыз ерлікпен пара-пар іс.

Сөзіміздің басында тауда қаза тапқан үш жігіттің денесін төменге түсіру бойынша жүргізілген іздеу-құтқару операциясына кейіпкерлеріміздің де қатысқанын атап өткен едік. Осы оқиғаға қатысты қойылған сұраққа Бақыт Данабеков жауап берудің өзі оңай емес екенін жасырмады.

«Бұл – менің тәжірибемдегі ең ауыр сәттердің бірі болып есте қалды. Құтқару операциясы барысында тікұшақпен ұшып, алғашқы іздестіру тобының құрамында болдым. Сол сәтте бірінші жігіттің денесін таптық. Қызмет барысында талай қиын жағдайды көрдік, бірақ мұндай сәтке дайын болу мүмкін емес. Бұл операция бірде-бір құтқарушыға оңай тиген жоқ. Әр қимылымызға үлкен жауапкершілікпен қарап, барынша салқынқандылық сақтауға тырыстық. Марқұмдардың денесін туыстарына жеткізу міндетіміз болды», – деді ол.

АДАМГЕРШІЛІК ПЕН ТӨЗІМ

Құтқарушы есте қалған таңғажайып оқиғаларды да тілге тиек етті. «Есте қалған құтқару операциялары көп. 2024 жылдың ақпан айында Фурманов шыңында адасқан үш жасөспірімді түні бойы іздедік. Аяз қатты болды. Таңға жуық балалар тірі табылды. Олардың аман екенін көргенде, арқамыздан үлкен бір жүк түскендей болды. Қандай жағдай болса да, біз әрдайым «бәлкім, тірі шығар» деген үмітпен іздеуге шығамыз. Техникадан бұрын жеке тәжірибеге көбірек сенген абзал деп санаймын. Өйткені, құрал-жабдық пен техника үнемі мінсіз жұмыс істемейді. Әртүрлі жағдайға дайын болуымыз керек. Ондай сәттерде тек өз тәжірибеңе сенуге тура келеді. Құтқарушы үшін ең басты қасиет – адамгершілік. Адам өмірін сақтап қалу миссиясы бәрінен биікте тұрады. Өмірге араша түсу, адам тағдырын сақтап қалу миссиясы. Құтқарушы – тек мамандық емес, ол – мәртебе, статус».

ТҮЙІН:

Құтқарушылар тәулік бойы халық үшін деп көп қырлы құтқару қызметін атқарады. Өмір мен өлім арасындағы тағдыршешті сәтте көзсіз балалыққа барып жүрген жандардың жанқиярлығы үшін ризашылығымызды білдіреміз және істеріне сәттілік тілейміз!

Суретті түсірген Саят СЕРІКБАЙҒҰЛЫ

ДАРЫНДЫЛАР ДОДАСЫ

9–11-сынып арасында олимпиаданың қалалық кезеңі өтті

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9–11-сынып оқушылары арасында республикалық олимпиаданың қалалық кезеңі басталды. Бұл кезең 6–8 қаңтар аралығында №208 мектепте өтті.

Рая ЕСКЕНДІР

«Алматы дарыны» атты бәсекелі жарыс былтыр қазан айында бастау алған. Олимпиаданың мектепшілік кезеңіне 15 мыңнан астам оқушы, аудандық кезеңіне 7285 оқушы қатысқан еді. Қалалық кезеңде аудандардан іріктелген 1200-ге жуық оқушы қатысып отыр.

Аталмыш олимпиада оқушыны жеке тұлға ретінде қалыптастырып, шығармашылық қабілеттерін дамытуға мақсат етті. Сонымен қатар, теориялық білім мен практикалық дағдыларын тереңдете жүзеге асыруына ықпал етеді. Ең бастысы – дарынды балаларды анықтауға, қолдауға жасалып отырған жағдай.

Қатысушылар 15 пән бойынша өз білімдерін сынайды дейді «Алматы дарыны» орталығы директорының орынбасары Қаламқас Базарханқызы. Оның айтуынша, Қалалық кезеңнің қорытындысы бойынша әр сыныптан екі жеңімпаз республикалық кезеңге жолдама алады. «Республикалық олимпиада наурыз-сәуір айларында еліміздің әртүрлі қалаларында өтеді. Халықаралық жеті беделді олимпиада бар. Олар – математика, физика, биология, география, лингвистика бағыттары бойынша өтетін халықаралық жарыстар. Осы олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлеріне мемлекет тарапынан біржолғы ақшалай сыйақы беріледі. Атап айтқанда, алтын медаль иегерлеріне – 1500 айлық есептік көрсеткіш, күміс жүлдегерлерге – 1000 айлық есептік көрсеткіш, қола жүлдегерлерге – 500 айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде сыйақы қарастырылған. Сондай-ақ, бұл сыйақы жеңімпаздарды дайындаған жетекшілерге де беріледі», – дейді Қаламқас Базарханқызы.

Олимпиаданың ашықтығын және академиялық адалдықты сақтау мақсатында YouTube арнасында тікелей эфир жүргізілді.

Аталмыш олимпиада информатика пәні бойынша Халықаралық ақпараттық технологиялар университетінде, ал химия пәні бойынша әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Химия және химиялық технология факультетінде өтті.

		016	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	37 656 409,0
	328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	133 545 945,0
		001	Жергілікті деңгейде жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	291 587,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	2 980,0
		008	Метрополитендегі жолаушылар тасымалын субсидиялау	10 000 000,0
		009	Әлеуметтік маңызы бар ішкі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	122 767 068,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	484 310,0
	329		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	230 064,0
		001	Жергілікті деңгейде жол инфрақұрылымын дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	230 064,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	127 500 000,0
		025	Көлік инфрақұрылымын дамыту	127 500 000,0
13			Басқалар	142 537 148,0
	512		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энерготімділік және инфрақұрылымдық даму басқармасы	5 981 163,0
		040	Арнайы экономикалық аймақтардың, индустриялық аймақтардың, индустриялық парктөрдің инфрақұрылымын дамыту	5 981 163,0
	326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	68 544 806,0
		005	Кәсіпкерлік субъектілерін қолдау	2 515 806,0
		007	«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ға кредит беру	45 000 000,0
		017	Кәсіпкерлік субъектілерінің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау	20 829 000,0
		082	Бизнес-идеяларды іске асыру үшін кәсіпкерлік субъектілеріне мемлекеттік гранттар беру	200 000,0
	323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	311 581,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	311 581,0
	326		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	2 300 847,0
		001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлік, өнеркәсіп, инвестициялар және ауыл шаруашылық, ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	868 069,0
		003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1 695,0
		004	Индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру	864 533,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	566 550,0
	328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	567 484,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	567 484,0
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	20 831 267,0
		031	Әкімшілік ғимараттар кешенін салу	20 831 267,0
	523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	44 000 000,0
		013	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органының резерві	40 000 000,0
		022	Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларды, оның ішінде концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу	4 000 000,0
14			Борышқа қызмет көрсету	5 263 181,0
	523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	5 263 181,0
		005	Жергілікті атқарушы органдардың борышына қызмет көрсету	5 260 510,0
		018	Жергілікті атқарушы органдардың республикалық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	2 671,0
15			Трансферттер	494 826 441,0
	523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	494 826 441,0
		007	Бюджеттік алып қоюлар	491 887 501,0
		029	Облыстық бюджеттерге, республикалық маңызы бар қалалардың, астана бюджеттеріне әкімшілік-аумақтық бірліктің саяси, экономикалық және әлеуметтік тұрақтылығына, адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған реттерде, облыстар, республикалық маңызы бар қалалар, астана әкімдерінің өтініштері бойынша, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасымен жалпы республикалық не халықаралық маңызы бар іс-шаралар өткізілген жағдайларда, сондай-ақ агромерацияларды дамыту мақсатында берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер	2 938 940,0
			III. Таза бюджеттік кредит беру	22 581 194,0
			Бюджеттік кредиттері	28 000 000,0
07			Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	28 000 000,0
	511		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	28 000 000,0

		012	Алдын ала және аралық тұрғын үй қарыздарын беру үшін «Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға бюджеттік кредит беру	28 000 000,0
06			Бюджеттік кредиттерді өтеу	5 418 806,0
	1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	5 418 806,0
		06	Мамандандырылған ұйымдарға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	5 291 609,0
		13	Жеке тұлғаларға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	127 197,0
			IV. Қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо	64 540 685,0
			Қаржы активтерін сатып алу	64 650 685,0
12			Көлік және коммуникация	21 140 485,0
	329		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	21 140 485,0
		019	Метрополитен салуға заңды тұлғалардың жарғылық капиталын ұлғайту	21 140 485,0
13			Басқалар	43 510 200,0
	328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	40 864 630,0
		065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	40 864 630,0
	512		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	2 645 570,0
		065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	2 645 570,0
07			Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
	1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
		05	Мүлктік кешен түріндегі коммуналдық мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік кәсіпорындарды және коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың, жедел басқаруындағы немесе шаруашылық жүргізуіндегі өзге мемлекеттік мүлікті сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
			V. Бюджеттік дефицит	-238 557 310,0
			VI. Бюджет дефицитін қаржыландыру	238 557 310,0

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 шешіміне 2-қосымша

Алматы қаласының 2027 жылға арналған бюджеті				
Санаты				Сомасы, мың теңге
	Сыныбы	Атауы		
		Ішкі сыныбы	Специфика	
1		2		3
			I. Кірістер	2 627 124 906,0
1			Салықтық түсімдер	2 597 327 648,0
	01		Табыс салығы	1 828 948 782,0
		1	Корпоративтік табыс салығы	854 981 154,0
		2	Жеке табыс салығы	973 967 628,0
	03		Әлеуметтік салық	579 266 212,0
		1	Әлеуметтік салық	579 266 212,0
	04		Меншікке салынатын салықтар	66 201 842,0
		1	Мүлікке салынатын салықтар	45 508 454,0
		3	Жер салығы	3 970 000,0
		4	Көлік құралдарына салынатын салық	16 723 388,0
	05		Тауарларға, жұмыстарға және көрсетілетін қызметтерге салынатын ішкі салықтар	79 514 562,0
		2	Акциздер	27 582 675,0
		3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	4 616 409,0
		4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	47 315 478,0
	07		Басқа да салықтар	1 050,0
		1	Басқа да салықтар	1 050,0
	08		Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	43 395 200,0
		1	Мемлекеттік баж	43 395 200,0
2			Салықтық емес түсімдер	6 086 706,0
	01		Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	6 018 735,0
		1	Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	998 669,0
		3	Мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер	743 423,0
		4	Мемлекет меншігіндегі заңды тұлғалардағы қатысу үлесіне кірістер	415 272,0
		5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	3 818 912,0
		7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	42 459,0
	02		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
	03		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	57 341,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	57 341,0
3			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	21 073 432,0
	01		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	14 009 707,0
		1	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	14 009 707,0
	03		Жерді және материалдық емес активтерді сату	7 063 725,0
		1	Жерді сату	6 013 516,0
		2	Материалдық емес активтерді сату	1 050 209,0
4			Арнаулы түсімдер	2 237 120,0
	1		Арнаулы түсімдер	2 237 120,0
		1	Арнаулы түсімдер	2 237 120,0

5			Трансферттердің түсімдері	400 000,0
	02		Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	400 000,0
		1	Республикалық бюджеттен түсетін трансферттер	400 000,0

Функционалдық топ	Функционалдық кіші топ				Сомасы, мың теңге
	Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі				
		Бағдарлама			
			Атауы		
				II. Шығындар	2 939 940 769,0
01				Жалпы сипаттағы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер	24 307 312,0
	111			Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының аппараты	416 496,0
		001		Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	416 496,0
		121		Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	7 556 032,0
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің қызметін қамтамасыз ету	7 556 032,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	5 154 739,0
			001	Қаладағы аудан әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	5 154 739,0
	362			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	299 637,0
			013	Республикалық маңызы бар қала, астана Қазақстан халқы Ассамблеясының қызметін қамтамасыз ету	299 637,0
	379			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясы	724 992,0
			001	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	724 992,0
	318			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік активтер басқармасы	1 388 811,0
			001	Жергілікті деңгейде коммуналдық мүлкті және мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 299 027,0
			010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	9 534,0
			011	Коммуналдық меншікке түскен мүлкті есепке алу, сақтау, бағалау және сату	80 250,0
	523			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	6 087 996,0
			001	Экономикалық саясатты, мемлекеттік жоспарлау жүйесін қалыптастыру және дамыту, жергілікті бюджетті атқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	5 653 504,0
			061	Бюджеттік инвестициялар және мемлекеттік-жекешелік әріптестік, оның ішінде концессия мәселелері жөніндегі құжаттаманы сараптау және бағалау	434 492,0
		302		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	382 800,0
			004	Өңірде ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалар жүргізуді қамтамасыз ету	382 800,0
		369		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың дін істері басқармасы	2 295 809,0
			001	Жергілікті деңгейде дін қызметі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 686 805,0
			005	Өңірде діни ахуалды зерделеу және талдау	609 004,0
02				Қорғаныс	4 233 133,0
	515			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	792 251,0
			003	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	214 073,0
			004	Аумақтық қорғанысты даярлау және республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумақтық қорғаныс	578 178,0
	373			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	2 395 708,0
			030	Жұмылдыру дайындығы және төтенше жағдайлар объектілерін дамыту	2 395 708,0
	387			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, азаматтық қорғаныс саласындағы органдардың аумақтық органы	278 913,0
			004	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың азаматтық қорғаныс іс-шаралары	278 913,0
	515			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	766 261,0
			001	Жергілікті деңгейде жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	766 261,0
03				Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	71 037 303,0
	352			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын атқарушы ішкі істер органы	40 610 369,0
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер қамтамасыз ету	40 592 369,0
			003	Қоғамдық тәртіпті қорғауға қатысатын азаматтарды көтермелеу	18 000,0
	522			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесінің атқарушы органы	543 619,0
			001	Қылмыстық жазалардың қоғамнан оқшауламай орындалуын қамтамасыз ету саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	543 619,0
	328			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	29 883 315,0
			004	Елдімекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	29 883 315,0
04				Білім беру	554 530 761,0

	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	92 916 949,0
	034	Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту	92 916 949,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	6 297 504,0
	006	Алматы қаласында мектепке дейінгі ұйымдарды сейсмикалық күшейту	1 100 268,0
	037	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау	5 197 236,0
	323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	10 067 778,0
	006	Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	8 504 573,0
	007	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру	1 563 205,0
	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	295 363 359,0
	003	Жалпы білім беру	63 153 030,0
	004	Арнаулы білім беру бағдарламалары бойынша жалпы білім беру	9 834 846,0
	005	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру	2 741 511,0
	008	Балаларға қосымша білім беру	10 805 896,0
	019	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелеріне жұмыстағы жоғары көрсеткіштері үшін гранттар беру	74 800,0
	040	Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	179 033 902,0
	204	Жеке орта білім беру ұйымдарында мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру	29 719 374,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	58 514 774,0
	027	Алматы қаласында орта білім беру объектілерін сейсмикалық күшейту	1 544 703,0
	028	Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	43 186 030,0
	069	Қосымша білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	13 784 041,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	4 170 957,0
	043	Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	4 170 957,0
	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	71 979 622,0
	024	Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	71 979 622,0
	121	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	10 965,0
	019	Сайлау процесіне қатысушыларды оқыту	10 965,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	647 054,0
	003	Кадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау	647 054,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	1 043 263,0
	057	Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	1 043 263,0
	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	13 518 536,0
	001	Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	598 229,0
	006	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін ақпараттандыру	2 175 548,0
	007	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелер үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	4 950 000,0
	009	Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	1 750 836,0
	013	Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	2 265 766,0
	014	Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оңалту және әлеуметтік бейімдеу	521 255,0
	021	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға қорғаншыға (қамқоршыға) берілетін ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	532 530,0
	027	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алған Қазақстан азаматтарына берілетін біржолғы ақшалай қаражат төлемі	5 368,0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	57 200,0
	069	Балалар құқығын қорғау саласында іс шаралар өткізу	661 804,0
05		Денсаулық сақтау	141 714 203,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	14 457 448,0
	006	Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	454 575,0
	007	Салауатты өмір салтын насихаттау	28 128,0
	017	Қаржы лизингі шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуді талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	39 138,0
	041	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемімен қосымша қамтамасыз ету	13 935 607,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	7 612 583,0
	024	Жергілікті атқарушы органдар төлейтін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға мемлекеттің жарналарына әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына берілетін трансферттер	7 612 583,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	79 215 204,0

	038	Денсаулық сақтау объектілерін салу және реконструкциялау	79 215 204,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	5 876 121,0
	027	Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	5 876 121,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	931 422,0
	039	Денсаулық сақтау субъектілерінің қосымша медициналық көмектің көлемін көрсетуі, Call-орталықтардың қызметтер көрсетуі және өзге де шығыстар	931 422,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	91 120,0
	029	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	91 120,0
	339	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	33 530 305,0
	001	Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	427 314,0
	008	Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	283 058,0
	016	Азаматтарды елдімекеннен тыс жерлерде емделу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрумен қамтамасыз ету	8 023,0
	018	Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер	271 802,0
	033	Медициналық денсаулық сақтау ұйымдарының күрделі шығыстары	32 540 108,0
06		Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	76 541 934,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 772 497,0
	056	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	1 772 497,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	16 353 042,0
	014	Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	3 180 736,0
	020	Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектігі бар адамдар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	4 703 046,0
	021	Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектігі бар адамдарға, оның ішінде мүгедектігі бар балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 591 044,0
	022	Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедектігі бар балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	2 988 865,0
	029	Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру үшін арнайы жұмыс орындарын құруға жұмыс берушінің шығындарын субсидиялау	2 822,0
	064	Еңбек мобильділігі орталықтары мен мансап орталықтарының жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі азаматтарды әлеуметтік қолдау бойынша қызметін қамтамасыз ету	716 858,0
	076	Әлеуметтік қорғау саласында жартылай стационар жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	3 169 671,0
	360	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	2 540 359,0
	016	Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	2 020 654,0
	037	Әлеуметтік сауықтандыру	519 705,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	2 887 376,0
	039	Әлеуметтік қамтамасыз ету объектілерін салу және реконструкциялау	2 887 376,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	25 412 826,0
	003	Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	2 377 852,0
	030	Тұрғын үй көмегін көрсету	31 609,0
	031	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	5 150 215,0
	033	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектігі бар адамдарды міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектігі бар адамдарға қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	11 279 620,0
	035	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	6 573 530,0
	328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобильділік басқармасы	8 338 785,0
	018	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау	8 338 785,0
	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	13 667 649,0
	003	Жұмыспен қамту бағдарламасы	10 516 475,0
	009	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	2 146 159,0
	016	Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	1 005 015,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	3 042 119,0
	036	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	26 716,0
	037	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	2 288 677,0
	039	Кохлеарлық импланттарға сөйлеу процессорларын ауыстыру және теңшеу жөніндегі көрсетілетін қызметтер	726 726,0

	355	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	1 905 564,0
	001	Жергілікті деңгейде халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету және әлеуметтік бағдарламалар саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	754 615,0
	019	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	478 557,0
	028	Күш көрсету немесе күш көрсету қауіпі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	484 751,0
	066	Сенім білдірілген агентке жастардың кәсіпкерлік бастамасына жәрдемдесу үшін бюджеттік кредиттер беру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеу	12 100,0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	175 541,0
	362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	71 717,0
	077	Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдардың құқықтарын қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын жақсарту	71 717,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	550 000,0
	054	Жеке тұрғын үй қорынан жалға алынған тұрғынжай үшін азаматтардың жекелеген санаттарына төлемдер	220 000,0
	068	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	330 000,0
07		Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	631 389 917,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	4 322,0
	050	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	4 322,0
	351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	168 032 581,0
	010	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	168 032 581,0
	373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	66 053 095,0
	017	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	53 095,0
	098	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйлерін сатып алу	66 000 000,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	17 472 705,0
	001	Жергілікті деңгейде коммуналдық инфрақұрылымды дамыту мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	4 402 916,0
	008	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	13 069 789,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	1 039 793,0
	008	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	1 039 793,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	24 684 870,0
	042	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	24 239 029,0
	043	Қаланы абаттандыруды дамыту	445 841,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	192 068 006,0
	001	Жергілікті деңгейде энергетика және сумен жабдықтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	385 951,0
	007	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	190 821 436,0
	028	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	335 829,0
	067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	524 790,0
	513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	3 740 000,0
	017	Қаланы абаттандыруды дамыту	3 740 000,0
	520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	7 046 071,0
	001	Жергілікті деңгейде қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	208 797,0
	002	Қаланың қоғамдық кеңістігінің элементтері болып табылатын құрылыстардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	3 936 576,0
	006	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	2 900 698,0
	123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	106 388 648,0
	008	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	12 539 338,0
	009	Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	32 528 009,0
	010	Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	1 156 925,0
	011	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	60 164 376,0
	511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	146 584,0
	041	Профилактикалық дезинсекция мен дератизация жүргізу (инфекциялық және паразиттік аурулардың табиғи ошақтарының аумағындағы, сондай-ақ инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарындағы дезинсекция мен дератизацияны қоспағанда)	146 584,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	4 290 000,0
	037	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	4 290 000,0
	520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	40 423 242,0

			003	Қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру	40 423 242,0
08				Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	206 773 826,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	10 294 241,0
			006	Жергілікті деңгейде мәдени-демалыс жұмыстарын қолдау	1 760 000,0
			044	Шығармашылық үйірмелерді жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	8 534 241,0
			361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	16 658 830,0
			004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	10 169 870,0
			005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	1 572 237,0
			006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	2 200,0
			007	Театр және музыка өнерін қолдау	3 405 123,0
			008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 509 400,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	13 468 666,0
			014	Мәдениет объектілерін дамыту	13 468 666,0
			123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	7 610 649,0
			046	Спорт секцияларын жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	7 610 649,0
		323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	15 895 060,0
			001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	259 202,0
			002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	1 921 315,0
			003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	11 515 521,0
			016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	2 199 022,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	104 462 289,0
			015	Спорт объектілерін дамыту	104 462 289,0
			313	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	17 634 778,0
			001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	17 634 778,0
			361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	3 745 075,0
			009	Қалалық кітапханалардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	2 510 416,0
			010	Архив қорының сақталуын қамтамасыз ету	1 234 659,0
			362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	6 744 309,0
			005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	6 683 424,0
			009	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	60 885,0
		380		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың туризм басқармасы	5 198 317,0
			001	Жергілікті деңгейде туризм саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	232 660,0
			002	Туристік қызметті реттеу	4 286 517,0
			007	Креативтік кеңістіктерге жағдайлары мен инфрақұрылымын жасауды қоса алғанда, креативтік индустрияны дамыту жөніндегі қызметтер	679 140,0
		302		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	3 235 584,0
			001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік жастар саясатын іске асыру жөніндегі қызметтер	615 703,0
			003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	2 619 881,0
			361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	475 502,0
			001	Жергілікті деңгейде мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	215 550,0
			032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	259 952,0
			362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	1 350 526,0
			001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік, ішкі саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 350 526,0
09				Отын-энергетика кешені және жер қойнауын пайдалану	7 191 954,0
		512		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	7 191 954,0
			012	Жылу-энергетикалық жүйені дамыту	7 191 954,0
10				Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	32 675 939,0
			326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 551 050,0
			014	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	504 178,0
			016	Ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендіру жөніндегі іс-шараларды өткізу	99 208,0
			021	Ауыл шаруашылық дақылдарының зиянды организмдеріне қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар	29 700,0
			022	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	917 744,0
			034	Жеке және заңды тұлғаларға жеміс дақылдарының бактериялық күйігін жұқтырған жойылған жеміс-жидек дақылдарын отырғызу мен өсіру шығындарын өтеу	220,0
			513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	938 004,0
			009	Коммуналдық меншіктегі су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	938 004,0
			513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	29 772 155,0
			001	Жергілікті деңгейде экология және қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	273 753,0
			004	Қоршаған ортаны сауықтыру бойынша іс-шаралар	19 313 798,0
			005	Экожүйе объектілерін дамыту	9 252 052,0

			006	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау	932 552,0
		351		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	414 730,0
			001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	414 730,0
11				Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	4 264 387,0
		324		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қала құрылысын бақылау басқармасы	522 883,0
			001	Жергілікті мемлекеттік қала құрылысы және жерді бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	522 883,0
			365	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың сәулет және қала құрылысы басқармасы	3 262 874,0
			001	Жергілікті деңгейде сәулет және қала құрылысы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	880 809,0
			002	Елдімекендердегі құрылыстардың бас жоспарын әзірлеу	2 382 065,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	478 630,0
			001	Жергілікті деңгейде құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	478 630,0
12				Көлік және коммуникация	482 608 748,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	5 977 723,0
			045	Елдімекендер көшелеріндегі автомобиль жолдарын ағымдағы жөндеу	5 977 723,0
			328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	5 365 108,0
			007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	5 365 108,0
			329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	183 593 327,0
			007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	142 171 277,0
			016	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	41 422 050,0
			328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	147 182 793,0
			001	Жергілікті деңгейде жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	296 221,0
			008	Метрополитендегі жолаушылар тасымалын субсидиялау	11 000 000,0
			009	Әлеуметтік маңызы бар ішкі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	135 353 831,0
			032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	532 741,0
			329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	239 797,0
			001	Жергілікті деңгейде жол инфрақұрылымын дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	239 797,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	140 250 000,0
			025	Көлік инфрақұрылымын дамыту	140 250 000,0
13				Басқалар	101 724 370,0
		512		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетикалық және инфрақұрылымдық даму басқармасы	6 579 279,0
			040	Арнайы экономикалық аймақтардың, индустриялық аймақтардың, индустриялық парктардың инфрақұрылымын дамыту	6 579 279,0
			326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	25 899 287,0
			005	Кәсіпкерлік субъектілерін қолдау	2 767 387,0
			017	Кәсіпкерлік субъектілерінің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау	22 911 900,0
			082	Бизнес-идеяларды іске асыру үшін кәсіпкерлік субъектілеріне мемлекеттік гранттар беру	220 000,0
		323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	342 739,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	342 739,0
			326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 864 439,0
			001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлік, өнеркәсіп, инвестициялар және ауыл шаруашылық, ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	913 453,0
			004	Индустриялық, инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру	950 986,0
			328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	624 232,0
			096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	624 232,0
			373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	22 914 394,0
			031	Әкімшілік ғимараттар кешенін салу	22 914 394,0
			523	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	43 500 000,0
			013	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органының резерві	40 000 000,0
			022	Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу	3 500 000,0
15				Трансферттер	600 946 982,0
		523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	600 946 982,0
			007	Бюджеттік алып қоюлар	600 946 982,0
				III. Таза бюджеттік кредит беру	16 428 635,0

				Бюджеттік кредиттері	30 800 000,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	30 800 000,0
		511		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	30 800 000,0
			012	Алдын ала және аралық тұрғын үй қарыздарын беру үшін «Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға бюджеттік кредит беру	30 800 000,0
06				Бюджеттік кредиттерді өтеу	14 371 365,0
		1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	14 371 365,0
			06	Мамандандырылған ұйымдарға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	14 245 269,0
			13	Жеке тұлғаларға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	126 096,0
				IV. Қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо	48 384 806,0
				Қаржы активтерін сатып алу	48 494 806,0
12				Көлік және коммуникация	633 586,0
		329		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	633 586,0
			019	Метрополитен салуға заңды тұлғалардың жарғылық капиталын ұлғайту	633 586,0
13				Басқалар	47 861 220,0
			328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	44 951 093,0
			065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	44 951 093,0
			512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	2 910 127,0
			065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	2 910 127,0
07				Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
		1		Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
			05	Мүліктік кешен түріндегі коммуналдық мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік кәсіпорындарды және коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың жедел басқаруындағы немесе шаруашылық жүргізіндегі өзге мемлекеттік мүлікті сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
				V. Бюджеттік дефицит	-377 629 304,0
				VI. Бюджет дефицитін қаржыландыру	377 629 304,0

Алматы қаласы мәслихатының
2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 шешіміне 3-қосымша

Алматы қаласының 2028 жылға арналған бюджеті

Санаты		Сыныбы	Атауы	Сомасы, мың теңге
		Ішкі сыныбы		
		Специфика		
1		2		3
			I. Кірістер	2 758 281 527,0
1			Салықтық түсімдер	2 722 715 342,0
	01		Табыс салығы	1 903 742 322,0
		1	Корпоративтік табыс салығы	896 992 705,0
		2	Жеке табыс салығы	1 006 749 617,0
	03		Әлеуметтік салық	621 556 143,0
		1	Әлеуметтік салық	621 556 143,0
	04		Меншікке салынатын салықтар	67 914 582,0
		1	Мүлікке салынатын салықтар	46 357 525,0
		3	Жер салығы	3 970 000,0
		4	Көлік құралдарына салынатын салық	17 587 057,0
05			Тауарларға, жұмыстарға және көрсетілетін қызметтерге салынатын ішкі салықтар	84 106 025,0
		2	Ақциздер	28 720 077,0
		3	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	4 818 394,0
		4	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	50 567 554,0
07			Басқа да салықтар	1 070,0
		1	Басқа да салықтар	1 070,0
08			Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	45 395 200,0
		1	Мемлекеттік баж	45 395 200,0
2			Салықтық емес түсімдер	6 585 126,0
	01		Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	6 517 155,0
		1	Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	1 088 549,0
		3	Мемлекет меншігіндегі акциялардың мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер	795 463,0
		4	Мемлекет меншігіндегі заңды тұлғалардағы қатысу үлесіне кірістер	444 342,0
		5	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	4 155 059,0
		7	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	33 742,0
	02		Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізуінен түсетін түсімдер	10 630,0
		03	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	57 341,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер ұйымдастыратын мемлекеттік сатып алуды өткізуден түсетін ақша түсімдері	57 341,0
3			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	26 625 083,0
	01		Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	19 0

Функционалдық топ					Сомасы, мың теңге
Функционалдық кіші топ					
Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі					
Бағдарлама			Атауы		
			II. Шығындар	3 264 954 030,0	
01			Жалпы сипаттағы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер	26 201 794,0	
	111		Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының аппараты	444 335,0	
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	444 335,0	
	121		Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	8 215 936,0	
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің қызметін қамтамасыз ету	8 215 936,0	
	123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	5 349 767,0	
		001	Қаладағы аудан әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	5 349 767,0	
	362		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	329 601,0	
		013	Республикалық маңызы бар қала, астана Қазақстан халқы Ассамблеясының қызметін қамтамасыз ету	329 601,0	
	379		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясы	764 722,0	
		001	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың тексеру комиссиясының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	764 722,0	
	318		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік активтер басқармасы	1 506 125,0	
		001	Жергілікті деңгейде коммуналдық мүлкті және мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 398 535,0	
		010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	10 487,0	
		011	Коммуналдық меншікке түскен мүлкті есепке алу, сақтау, бағалау және сату	97 103,0	
	523		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	6 655 589,0	
		001	Экономикалық саясатты, мемлекеттік жоспарлау жүйесін қалыптастыру және дамыту, жергілікті бюджетті атқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	6 177 647,0	
		061	Бюджеттік инвестициялар және мемлекеттік-жекешелік әріптестік, оның ішінде концессия мәселелері жөніндегі құжаттаманы сараптау және бағалау	477 942,0	
		302	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	421 080,0	
		004	Өңірде ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалар жүргізуді қамтамасыз ету	421 080,0	
		369	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың дін істері басқармасы	2 514 639,0	
		001	Жергілікті деңгейде дін қызметі саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 844 735,0	
		005	Өңірде діни ахуалды зерделеу және талдау	669 904,0	
02			Қорғаныс	4 608 854,0	
	515		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	831 889,0	
		003	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	235 480,0	
		004	Аумақтық қорғанысты даярлау және республикалық маңызы бар қаланың, астананың аумақтық қорғаныс	596 409,0	
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	2 635 279,0	
		030	Жұмылдыру дайындығы және төтенше жағдайлар объектілерін дамыту	2 635 279,0	
		387	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар, азаматтық қорғаныс саласындағы органдардың аумақтық органы	306 804,0	
		004	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың азаматтық қорғаныс іс-шаралары	306 804,0	
	515		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс басқармасы	834 882,0	
		001	Жергілікті деңгейде жұмылдыру дайындығы, аумақтық және азаматтық қорғаныс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	834 882,0	
03			Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	75 959 741,0	
	352		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын атқарушы ішкі істер органы	42 544 475,0	
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында қоғамдық тәртіп пен қауіпсіздікті сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер қамтамасыз ету	42 526 475,0	
		003	Қоғамдық тәртіпті қорғауға қатысатын азаматтарды көтермелеу	18 000,0	
		522	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың бюджетінен қаржыландырылатын қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесінің атқарушы органы	543 619,0	
		001	Қылмыстық жазалардың қоғамнан оқшауламай орындалуын қамтамасыз ету саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	543 619,0	
	328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	32 871 647,0	
		004	Елдімекендерде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету	32 871 647,0	
04			Білім беру	609 938 686,0	
	360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	102 208 644,0	
		034	Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту	102 208 644,0	
	373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	6 927 255,0	
		006	Алматы қаласында мектепке дейінгі ұйымдарды сейсмикалық күшейту	1 210 295,0	
		037	Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту объектілерін салу және реконструкциялау	5 716 960,0	
	323		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	11 074 556,0	
		006	Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	9 355 030,0	
		007	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында спорттағы дарынды балаларға жалпы білім беру	1 719 526,0	

		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	324 899 695,0
			003	Жалпы білім беру	69 468 333,0
			004	Арнаулы білім беру бағдарламалары бойынша жалпы білім беру	10 818 331,0
			005	Мамандандырылған білім беру ұйымдарында дарынды балаларға жалпы білім беру	3 015 662,0
			008	Балаларға қосымша білім беру	11 886 486,0
			019	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелеріне жұмыстағы жоғары көрсеткіштері үшін гранттар беру	82 280,0
			040	Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	196 937 292,0
			204	Жеке орта білім беру ұйымдарында мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру	32 691 311,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	64 366 251,0
		027		Алматы қаласында орта білім беру объектілерін сейсмикалық күшейту	1 699 173,0
		028		Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	47 504 633,0
			069	Қосымша білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	15 162 445,0
		339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	4 588 053,0
		043		Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	4 588 053,0
		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	79 177 584,0
		024		Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында мамандар даярлау	79 177 584,0
	121			Республикалық маңызы бар қала, астана әкімінің аппараты	10 965,0
		019		Сайлау процесіне қатысушыларды оқыту	10 965,0
		339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	711 759,0
		003		Кадрлардың біліктілігін арттыру және оларды қайта даярлау	711 759,0
		339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	1 147 589,0
		057		Жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар мамандар даярлау және білім алушыларға әлеуметтік қолдау көрсету	1 147 589,0
	360			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	14 826 335,0
		001		Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	613 996,0
		006		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру ұйымдарында білім беру жүйесін ақпараттандыру	2 393 103,0
		007		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мемлекеттік білім беру мекемелер үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	5 445 000,0
		009		Республикалық маңызы бар қала, астана ауқымындағы мектеп олимпиадаларын және мектептен тыс іс-шараларды өткізу	1 925 920,0
		013		Балалар мен жасөспірімдердің психикалық денсаулығын зерттеу және халыққа психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялық көмек көрсету	2 492 343,0
		014		Дамуында проблемалары бар балалар мен жасөспірімдердің оңалту және әлеуметтік бейімдеу	573 381,0
		021		Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға қорғаншыға (қамқоршыға) берілетін ай сайынғы ақшалай қаражат төлемдері	585 783,0
		027		Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған баланы (балаларды) асырап алған Қазақстан азаматтарына берілетін біржолғы ақшалай қаражат төлемі	5 905,0
		067		Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	62 920,0
		069		Балалар құқығын қорғау саласында іс шаралар өткізу	727 984,0
05				Денсаулық сақтау	155 859 853,0
	339			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	15 903 194,0
		006		Ана мен баланы қорғау жөніндегі көрсетілетін қызметтер	500 033,0
		007		Салауатты өмір салтын насихаттау	30 941,0
		017		Қаржы лизинг шарттарында сатып алынған санитариялық көлік және сервистік қызмет көрсетуді талап ететін медициналық бұйымдар бойынша лизинг төлемдерін өтеу	43 052,0
		041		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті өкілдік органдарының шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемімен қосымша қамтамасыз ету	15 329 168,0
	355			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	8 373 841,0
		024		Жергілікті атқарушы органдар төлейтін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға мемлекеттің жарналарына әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына берілетін трансферттер	8 373 841,0
	373			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	87 136 724,0
		038		Денсаулық сақтау объектілерін салу және реконструкциялау	87 136 724,0
		339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	6 463 733,0
	027			Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық, иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	6 463 733,0
	339			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	1 024 564,0
	039			Денсаулық сақтау субъектілерінің қосымша медициналық көмектің көлемін көрсетуі, Call-орталықтардың қызметтер көрсетуі және өзге де шығыстар	1 024 564,0
	339			Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	100 232,0

			029	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың арнайы медициналық жабдықтау базалары	100 232,0
		339		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы	36 857 565,0
			001	Жергілікті деңгейде денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	444 275,0
			008	Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	311 364,0
			016	Азаматтарды елді мекеннен тыс жерлерде емделу үшін тегін және жеңілдетілген жол жүрмен қамтамасыз ету	8 825,0
			018	Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық талдамалық қызметтер	298 982,0
			033	Медициналық денсаулық сақтау ұйымдарының күрделі шығыстары	35 794 119,0
06				Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	84 149 930,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	1 949 747,0
			056	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	1 949 747,0
		355		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	17 988 347,0
			014	Жалпы үлгідегі медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында қарттар мен мүгедектігі бар адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	3 498 810,0
			020	Психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызмет көрсету орталықтарында психоневрологиялық аурулармен ауыратын мүгедектігі бар адамдар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	5 173 351,0
			021	Оңалту орталықтарында қарттарға, мүгедектігі бар адамдарға, оның ішінде мүгедектігі бар балаларға арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	1 750 148,0
			022	Балалар психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекемелерінде (ұйымдарда), арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында, әлеуметтік қызметтер көрсету орталықтарында психоневрологиялық патологиялары бар мүгедектігі бар балалар үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	3 287 752,0
			029	Мүгедектігі бар адамдарды жұмысқа орналастыру үшін арнайы жұмыс орындарын құруға жұмыс берушінің шығындарын субсидиялау	3 104,0
			064	Еңбек мобилділігі орталықтары мен мансап орталықтарының жұмыспен қамту мәселелері жөніндегі азаматтарды әлеуметтік қолдау бойынша қызметін қамтамасыз ету	788 544,0
			076	Әлеуметтік қорғау саласында жартылай стационар жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету	3 486 638,0
		360		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың білім басқармасы	2 794 396,0
			016	Жетім балаларды, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды әлеуметтік қамсыздандыру	2 222 720,0
			037	Әлеуметтік сауықтандыру	571 676,0
		373		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	3 176 114,0
			039	Әлеуметтік қамтамасыз ету объектілерін салу және реконструкциялау	3 176 114,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	27 954 108,0
			003	Мұқтаж азаматтарға үйінде әлеуметтік көмек көрсету	2 615 638,0
			030	Тұрғын үй көмегін көрсету	34 769,0
			031	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	5 665 237,0
			033	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектігі бар адамдарды міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектігі бар адамдарға жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектігі бар адамдарға қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	12 407 582,0
			035	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	7 230 882,0
		328		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қалалық мобилділік басқармасы	9 172 664,0
			018	Жергілікті өкілдік органдардың шешімі бойынша қалалық қоғамдық көлікте (таксиден басқа) жеңілдікпен, тегін жол жүру түрінде азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау	9 172 664,0
		355		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	15 034 415,0
			003	Жұмыспен қамту бағдарламасы	11 568 123,0
			009	Мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау	2 360 775,0
			016	Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды әлеуметтік бейімдеу	1 105 517,0
		123		Қаладағы аудан әкімінің аппараты	3 346 330,0
			036	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	29 387,0
			037	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	2 517 544,0
			039	Кохлеарлық импланттарға сөйлеу процессорларын ауыстыру және теңшеу жөніндегі көрсетілетін қызметтер	799 399,0
		355		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы	2 049 920,0
			001	Жергілікті деңгейде халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету және әлеуметтік бағдарламалар саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	783 876,0
			019	Үкіметтік емес ұйымдарда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты орналастыру	526 413,0
			028	Күш көрсету немесе күш көрсету қауіпі салдарынан қиын жағдайларға тап болған тәуекелдер тобындағы адамдарға қызметтер	533 226,0
			066	Сенім білдірілген агентке жастардың кәсіпкерлік бастамасына жәрдемдесу үшін бюджеттік кредиттер беру жөніндегі қызметтеріне ақы төлеу	13 310,0
			067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	193 095,0
		362		Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	78 889,0
			077	Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдардың құқықтарын қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын жақсарту	78 889,0

		511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	605 000,0
		054	Жеке тұрғын үй қорынан жалға алынған тұрғынжай үшін азаматтардың жекелеген санаттарына төлемдер	242 000,0
		068	Әлеуметтік көмек ретінде тұрғын үй сертификаттарын беру	363 000,0
07			Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	694 475 333,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	4 754,0
		050	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	4 754,0
		351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	184 835 839,0
		010	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, оның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	184 835 839,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	72 658 405,0
		017	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	58 405,0
		098	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйлерін сатып алу	72 600 000,0
		511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	19 200 428,0
		001	Жергілікті деңгейде коммуналдық инфрақұрылымды дамыту мәселелері бойынша мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	4 823 661,0
		008	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	14 376 767,0
		512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	1 143 772,0
		008	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	1 143 772,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	27 153 357,0
		042	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	26 662 932,0
		043	Қаланы абаттандыруды дамыту	490 425,0
		512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	211 255 521,0
		001	Жергілікті деңгейде энергетика және сумен жабдықтау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	405 260,0
		007	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесін дамыту	209 903 580,0
		028	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық меншігіндегі жылу жүйелерін пайдалануды ұйымдастыру	369 412,0
		067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	577 269,0
		513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	4 114 000,0
		017	Қаланы абаттандыруды дамыту	4 114 000,0
		520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	7 735 936,0
		001	Жергілікті деңгейде қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	214 935,0
		002	Қаланың қоғамдық кеңістігінің элементтері болып табылатын құрылыстардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	4 330 233,0
		006	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	3 190 768,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	117 027 513,0
		008	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	13 793 272,0
		009	Елдімекендердің санитариясын қамтамасыз ету	35 780 810,0
		010	Жерлеу орындарын ұстау және туыстары жоқ адамдарды жерлеу	1 272 618,0
		011	Елдімекендерді абаттандыру мен көгалдандыру	66 180 813,0
		511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	161 242,0
		041	Профилактикалық дезинсекция мен дератизация жүргізу (инфекциялық және паразиттік аурулардың табиғи ошақтарының аумағындағы, сондай-ақ инфекциялық және паразиттік аурулардың ошақтарындағы дезинсекция мен дератизацияны қоспағанда)	161 242,0
		512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	4 719 000,0
		037	Елдімекендердегі көшелерді жарықтандыру	4 719 000,0
		520	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қоғамдық кеңістіктерді дамыту басқармасы	44 465 566,0
		003	Қаланың қоғамдық аумақтарын дамыту және абаттандыру	44 465 566,0
08			Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	227 368 427,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	11 323 665,0
		006	Жергілікті деңгейде мәдени-демалыс жұмыстарын қолдау	1 936 000,0
		044	Шығармашылық үйірмелерді жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	9 387 665,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	18 324 713,0
		004	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	11 186 857,0
		005	Тарихи-мәдени мұраны сақтауды және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету	1 729 461,0
		006	Мемлекет қайраткерлерін мәңгі есте сақтау	2 420,0
		007	Театр және музыка өнерін қолдау	3 745 635,0
		008	Зоопарктер мен дендропарктердің жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 660 340,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	14 815 533,0
		014	Мәдениет объектілерін дамыту	14 815 533,0
		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	8 371 714,0
		046	Спорт секцияларын жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруды іске асыру	8 371 714,0

		323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	17 475 920,0
		001	Жергілікті деңгейде спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	276 476,0
		002	Жергілікті деңгейде спорттық жарыстар өткізу	2 113 447,0
		003	Республикалық және халықаралық спорттық жарыстарға әртүрлі спорт түрлері бойынша құрама командалары мүшелерінің дайындығы және қатысуы	12 667 073,0
		016	Мемлекеттік қалалық спорттық ұйымдардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	2 418 924,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	114 908 518,0
		015	Спорт объектілерін дамыту	114 908 518,0
		313	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың цифрландыру басқармасы	19 385 620,0
		001	Жергілікті деңгейде цифрландыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	19 385 620,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	4 119 583,0
		009	Қалалық кітапханалардың жұмыс істеуін қамтамасыз ету	2 761 458,0
		010	Архив қорының сақталуын қамтамасыз ету	1 358 125,0
		362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	7 418 740,0
		005	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	7 351 766,0
		009	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	66 974,0
		380	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың туризм басқармасы	5 706 051,0
		001	Жергілікті деңгейде туризм саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	243 828,0
		002	Туристік қызметті реттеу	4 715 169,0
		007	Креативтік кеңістіктерге жағдайлары мен инфрақұрылымын жасауды қоса алғанда, креативтік индустрияны дамыту жөніндегі қызметтер	747 054,0
		302	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жастар саясаты басқармасы	3 549 650,0
		001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік жастар саясатын іске асыру жөніндегі қызметтер	667 781,0
		003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	2 881 869,0
		361	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың мәдениет басқармасы	510 109,0
		001	Жергілікті деңгейде мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	224 162,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	285 947,0
		362	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың ішкі саясат басқармасы	1 458 611,0
		001	Жергілікті деңгейде мемлекеттік,ішкі саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	1 458 611,0
09			Отын-энергетика кешені және жер қойнауын пайдалану	7 471 149,0
		512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	7 471 149,0
		012	Жылу-энергетикалық жүйені дамыту	7 471 149,0
10			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	35 909 993,0
		326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	1 706 156,0
		014	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	554 596,0
		016	Ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендіру жөніндегі іс-шараларды өткізу	109 129,0
		021	Ауыл шаруашылық дақылдарының зиянды организмдеріне қарсы күрес жөніндегі іс-шаралар	32 670,0
		022	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	1 009 519,0
		034	Жеке және заңды тұлғаларға жеміс дақылдарының бактериялық күйігін жұқтырған жойылған жеміс-жидек дақылдарын отырғызуды мен өсіру шығындарын өтеу	242,0
		513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	1 031 805,0
		009	Коммуналдық меншіктегі су шаруашылығы құрылыстарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	1 031 805,0
		513	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экология және қоршаған орта басқармасы	32 732 731,0
		001	Жергілікті деңгейде экология және қоршаған ортаны қорғау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	284 488,0
		004	Қоршаған ортаны сауықтыру бойынша іс-шаралар	21 245 178,0
		005	Экожүйе объектілерін дамыту	10 177 257,0
		006	Ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды күтіп-ұстау және қорғау	1 025 808,0
		351	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жер қатынастары басқармасы	439 301,0
		001	Республикалық маңызы бар қала, астана аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	439 301,0
11			Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	4 604 590,0
		324	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың қала құрылысын бақылау басқармасы	544 255,0
		001	Жергілікті мемлекеттік қала құрылысы және жерді бақылау саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	544 255,0
		365	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың сәулет және қала құрылысы басқармасы	3 557 660,0
		001	Жергілікті деңгейде сәулет және қала құрылысы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	937 388,0
		002	Елдімекендердегі құрылыстардың бас жоспарын әзірлеу	2 620 272,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	502 675,0
		001	Жергілікті деңгейде құрылыс саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	502 675,0
12			Көлік және коммуникация	530 842 642,0

		123	Қаладағы аудан әкімінің аппараты	6 575 496,0
		045	Елдімекендер көшелеріндегі автомобиль жолдарын ағымдағы жөндеу	6 575 496,0
		328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	5 901 619,0
		007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	5 901 619,0
		329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	201 952 660,0
		007	Көлік инфрақұрылымын дамыту	156 388 405,0
		016	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	45 564 255,0
		328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	161 887 365,0
		001	Жергілікті деңгейде жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	312 136,0
		008	Метрополитендегі жолаушылар тасымалын субсидиялау	12 100 000,0
		009	Әлеуметтік маңызы бар ішкі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалдарын субсидиялау	148 889 214,0
		032	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	586 015,0
		329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	250 502,0
		001	Жергілікті деңгейде жол инфрақұрылымын дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	250 502,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	154 275 000,0
		025	Көлік инфрақұрылымын дамыту	154 275 000,0
13			Басқалар	107 816 381,0
		512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энерготімділік және инфрақұрылымдық даму басқармасы	7 237 207,0
		040	Арнайы экономикалық аймақтардың, индустриялық аймақтардың, индустриялық парктөрінің инфрақұрылымын дамыту	7 237 207,0
		326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	28 489 215,0
		005	Кәсіпкерлік субъектілерін қолдау	3 044 125,0
		017	Кәсіпкерлік субъектілерінің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау	25 203 090,0
		082	Бизнес-идеяларды іске асыру үшін кәсіпкерлік субъектілеріне мемлекеттік гранттар беру	242 000,0
		323	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың спорт басқармасы	377 013,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	377 013,0
		326	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың кәсіпкерлік және инвестициялар басқармасы	2 020 458,0
		001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлік, өнеркәсіп, инвестициялар және ауыл шаруашылық, ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	974 373,0
		004	Индустриялық-инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау шеңберінде іс-шараларды іске асыру	1 046 085,0
		328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	686 655,0
		096	Мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалар бойынша мемлекеттік міндеттемелерді орындау	686 655,0
		373	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың құрылыс басқармасы	25 205 833,0
		031	Әкімшілік ғимараттар кешенін салу	25 205 833,0
		523	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	43 800 000,0
		013	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органының резерві	40 000 000,0
		022	Жергілікті бюджеттік инвестициялық жобалардың техникалық-экономикалық негіздемелерін және мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобалардың, оның ішінде концессиялық жобалардың конкурстық құжаттамаларын әзірлеу немесе түзету, сондай-ақ қажетті сараптамаларын жүргізу, мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобаларды, оның ішінде концессиялық жобаларды консультациялық сүйемелдеу	3 800 000,0
15			Трансферттер	699 746 657,0
		523	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың экономика және қаржы басқармасы	699 746 657,0
		007	Бюджеттік алып коюлар	699 746 657,0
			III. Таза бюджеттік кредит беру	24 311 756,0
			Бюджеттік кредиттері	33 880 000,0
07			Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	33 880 000,0
		511	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың коммуналдық инфрақұрылым және тұрғын үй инспекциясы басқармасы	33 880 000,0
		012	Алдын ала және аралық тұрғын үй қарыздарын беру үшін «Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ға бюджеттік кредит беру	33 880 000,0
06			Бюджеттік кредиттерді өтеу	9 568 244,0
		1	Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	9 568 244,0
		06	Мамандандырылған ұйымдарға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	9 457 924,0
		13	Жеке тұлғаларға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	110 320,0
			IV. Қаржы активтерімен жасалатын операциялар бойынша сальдо	53 234 287,0
			Қаржы активтерін сатып алу	53 344 287,0
12			Көлік және коммуникация	696 945,0
		329	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол инфрақұрылымын дамыту басқармасы	696 945,0
		019	Метрополитен салуға заңды тұлғалардың жарғылық капиталын ұлғайту	696 945,0
13			Басқалар	52 647 342,0

	328	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың Жол қозғалысы және жолаушылар көлігін ұйымдастыру басқармасы	49 446 202,0
	065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	49 446 202,0
	512	Республикалық маңызы бар қаланың, астананың энергетика және сумен жабдықтау басқармасы	3 201 140,0
	065	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	3 201 140,0
07		Мемлекеттің қаржы активтерін сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
	1	Қаржы активтерін ел ішінде сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
	05	Мүліктік кешен түріндегі коммуналдық мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік кәсіпорындарды және коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың жедел басқаруындағы немесе шаруашылық жүргізіндегі өзге мемлекеттік мүлікті сатудан түсетін түсімдер	110 000,0
		V. Бюджеттік дефицит	-584 218 546,0
		VI. Бюджет дефицитін қаржыландыру	584 218 546,0

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ		
Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №273 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2025 жылғы 31 желтоқсанда №220147 болып тіркелді.		
2025 жылғы 30 желтоқсандағы	ШЕШІМ	№273
«Алматы қаласының жасыл желектерін күтіп-ұстау және қорғау Қағидасын бекіту туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2023 жылғы 17 қаңтардағы №211 шешіміне өзгерістер енгізу туралы		
Алматы қаласының мәслихаты ШЕШТІ: 1. «Алматы қаласының жасыл желектерін күтіп-ұстау және қорғау Қағидасын бекіту туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2023 жылғы 17 қаңтардағы №211 шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1710 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін: көрсетілген шешіммен бекітілген Алматы қаласының жасыл желектерін күтіп-ұстау және қорғау қағидаларында: 50-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «50. Ағаштарды кесуді рұқсат беру рәсімдеріне сәйкес уәкілетті органның рұқсаты бойынша осы жер учаскесіне қызмет көрсететін ұйымдар жүргізеді»; 69, 70-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын: «69. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 31 қазандағы №1034 қаулысымен бекітілген Өсімдіктер мен жануарлардың сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген түрлерінің тізбесіне енгізілген жасыл екпелер заңсыз кесілген не олардың құрып кетуіне алып келген бүлінген жағдайда өтемдік отырғызу жүз есе мөлшерде жүзеге асырылады»; «70. Қазақстан Республикасының өсімдіктер дүниесіне келтірілген залалдың мөлшерін Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 23 ақпандағы №61 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының өсімдіктер дүниесін күзету, қорғау, қалпына келтіру және пайдалану саласындағы заңнамасын бузудан келтірілген зиянның мөлшерлерін есептеуге арналған базалық ставкаларға (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №31997 болып тіркелген) сәйкес уәкілетті орган есептейді». 2. Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.		
Алматы қаласы мәслихатының төрағасы	М.ОТЫНШИЕВ	

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ		
Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №274 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2025 жылғы 31 желтоқсанда №220143 болып тіркелді.		
2025 жылғы 30 желтоқсандағы	ШЕШІМ	№274
«Автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген жерлерге салынатын базалық салық мөлшерлемесінің кейбір мәселелері туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2022 жылғы 12 қыркүйектегі №155 шешімінің күші жойылды деп тану туралы «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 27-бабына сәйкес Алматы қаласының мәслихаты ШЕШТІ: 1. «Автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген жерлерге салынатын базалық салық мөлшерлемесінің кейбір мәселелері туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2022 жылғы 12 қыркүйектегі №155 шешімінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29511 болып тіркелген) күші жойылды деп танылсын. 2. Осы шешім 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.		
Алматы қаласы мәслихатының төрағасы	М.ОТЫНШИЕВ	

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ		
Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №275 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2026 жылғы 5 қаңтарда №220312 болып тіркелді.		
2025 жылғы 30 желтоқсандағы	ШЕШІМ	№275
«Автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген жерлерге салынатын базалық салық мөлшерлемесінің кейбір мәселелері туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2022 жылғы 12 қыркүйектегі №155 шешімінің күші жойылды деп тану туралы «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 27-бабына сәйкес Алматы қаласының мәслихаты ШЕШТІ: 1. «Автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген жерлерге салынатын базалық салық мөлшерлемесінің кейбір мәселелері туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2022 жылғы 12 қыркүйектегі №155 шешімінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29511 болып тіркелген) күші жойылды деп танылсын. 2. Осы шешім 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.		
Алматы қаласы мәслихатының төрағасы	М.ОТЫНШИЕВ	

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №275 шешіміне қосымша

Автотұрақтардың (паркингтердің) санатына қарай Алматы қаласының автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген жерлерге салынатын базалық салық мөлшерлемесі			
Автотұрақтардың (паркингтердің) санаты	Тұрғын үй қоры, оның ішінде оның жанындағы құрылыстар мен құрылысжайлар алып жатқан жерлерді қоспағанда, Алматы қаласының жерлеріне бір шаршы метр үшін базалық салық мөлшерлемесі (теңге)	Базалық мөлшерлемені ұлғайту мөлшері	Теңгемен ұлғайту мөлшерін ескере отырып, автотұрақтар (паркингтер) үшін бөлінген Алматы қаласының жерлеріне базалық салық мөлшерлемесі
I санат	28,95	–	28,95
II санат	28,95	2 рет	57,9
III санат	28,95	5 рет	144,75
IV санат	28,95	10 рет	289,5

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ		
Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №276 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2025 жылғы 31 желтоқсанда №220146 болып тіркелді.		
2025 жылғы 30 желтоқсандағы	ШЕШІМ	№276
«Алматы қаласының аумағында сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерін бекіту туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2024 жылғы 28 тамыздағы №146 шешімінің күші жойылды деп тану туралы «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 27-бабына сәйкес Алматы қаласының мәслихаты ШЕШТІ: 1. «Алматы қаласының аумағында сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерін бекіту туралы» Алматы қаласы мәслихатының 2024 жылғы 28 тамыздағы №146 шешімінің (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1788-02 болып тіркелген) күші жойылды деп танылсын. 2. Осы шешім 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.		
Алматы қаласы мәслихатының төрағасы	М.ОТЫНШИЕВ	

2026 жылға арналған жергілікті бюджеттерді атқару процесінде секвестрлеуге жатпайтын жергілікті бюджеттік бағдарламалардың тізбесі	
Атауы	
Білім беру	
Мемлекеттік орта білім беру ұйымдарында жан басына шаққандағы қаржыландыруды іске асыруға	
Денсаулық сақтау	
Саламатты өмір салтын насихаттау	
Халыққа иммундық профилактика жүргізу үшін вакциналарды және басқа медициналық иммундық биологиялық препараттарды орталықтандырылған сатып алу және сақтау	
Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемімен қосымша қамтамасыз ету	
Қазақстан Республикасында ЖИТС профилактикасы және оған қарсы күрес жөніндегі іс-шараларды іске асыру	
Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	
Жергілікті өкілді органдардың шешімі бойынша азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік көмек	
Мүгедектерді әлеуметтік қолдау	
Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №267 шешіміне 4-қосымша

Алматы қаласы мәслихаты шешімін мемлекеттік тіркеу туралы АҚПАРАТ	
Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №277 шешімі Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінің мемлекеттік тізілімінде электрондық түрде 2026 жылғы 5 қаңтарда №220310 болып тіркелді.	
2025 жылғы 30 желтоқсандағы	№277
Алматы қаласының аумағында сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 655-бабына сәйкес Алматы қаласының мәслихаты ШЕШТІ: 1. Алматы қаласының аумағында сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері осы шешімнің қосымшасына сәйкес бекітілсін. 2. Осы шешім 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.	
Алматы қаласы мәслихатының төрағасы	М.ОТЫНШИЕВ

Алматы қаласы мәслихатының 2025 жылғы 30 желтоқсандағы №277 шешіміне қосымша

Алматы қаласының аумағында сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырғаны үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері			
Р/с №	Сыртқы (көрнекі) жарнама түрлері	Алматы қаласының негізгі алаңдары мен магистральдарындағы сыртқы (көрнекі) жарнаманы орналастырудың бір жағы үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелері (АЕК)	
		«А» санаты	«В» санаты
1	2	3	4
1.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, 2 ш.м-ге дейінгі сыртқы (көрнекі) жарнама	4	2
2.	Лайтбокстар (сити-форматта)	6	3
3.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, ауданы мынадай сыртқы (көрнекі) жарнама:		
3.1.	2-ден 5 ш.м-ге дейін	10	5
3.2.	5-тен 10 ш.м-ге дейін	20	10
3.3.	10-нан 20 ш.м-ге дейін	40	20
3.4.	20-дан 30 ш.м-ге дейін	60	30
3.5.	30-дан 50 ш.м-ге дейін	100	50
3.6.	50-ден 70 ш.м-ге дейін	140	70
3.7.	70 ш.м-ден жоғары	200	100
4.	Шатырүсті жарықты сыртқы (көрнекі) жарнама (жарық-динамикалық панно немесе көлемді неонды әріптер):		
4.1.	30 ш.м-ге дейін	60	30
4.2.	30 ш.м-ден жоғары	150	50
5.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, палаткалардағы, тенттердегі, шатырлардағы, бастырмалардағы, қалқа-шатырлардағы, тулардағы, вымпелдардағы, штандарттардағы, көше жиһаздарындағы (жабдықтарындағы) сыртқы (көрнекі) жарнама:		
5.1.	5 ш.м-ге дейін	2	1
5.2.	5-тен 10 ш.м-ге дейін	4	2
5.3.	10 ш.м-ден жоғары	6	3
6.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнаманы қоспағанда, уақытша типтегі дүңгіршектердегі сыртқы (көрнекі) жарнама:		
6.1.	2 ш.м-ге дейін	4	2
6.2.	2-ден 5 ш.м-ге дейін	4	2
6.3.	5-тен 10 ш.м-ге дейін	6	3
6.4.	10 ш.м-ден жоғары	16	8
7.	Жылжымалы жайма жарнама	10	5
8.	Бейнекөрініс арқылы таратылатын, ауданы мынадай сыртқы (көрнекі) жарнама:		
8.1.	5 ш.м-ге дейін	20	10
8.2.	5-тен 10 ш.м-ге дейін	40	20
8.3.	10-тен 20 ш.м-ге дейін	60	30
8.4.	20 ш.м-ден жоғары	90	45
9.	Жүгіртпе жол арқылы таратылатын сыртқы (көрнекі) жарнама	6	3

Санаттар бойынша Алматы қаласының негізгі алаңдары мен магистральдарының тізбесі:

«А» санаты: Достық даңғылы, Керей-Жәнібек хандар көшесі «Медеу» мемлекеттік табиғи паркінің шекарасына дейін, Райымбек даңғылы, Дінмұхамед Қонаев көшесі, Құрманғазы Сағырбайұлы көшесі, Абай Құнанбаев даңғылы, Абылай хан даңғылы, Әл-Фараби даңғылы, Нұрсұлтан Назарбаев даңғылы, Бауыржан Момышұлы көшесі, Сүйінбай Аронұлы даңғылы, Жұмағали Сайын көшесі, Сәкен Сейфуллин даңғылы, Бекен Жамақбаев көшесі, Александр Пушкин көшесі, Тайыр Жароков көшесі, Қаныш Сәтбаев көшесі, Қажымұқан Мұңайтпасов көшесі, Ахмет Байтұрсынұлы көшесі, Ыбырай Алтынсарин даңғылы, Тұрар Рысқұлов даңғылы, Желтоқсан көшесі, Николай Гоголь көшесі, Жібек жолы даңғылы, Жамбыл Жабаев көшесі, Қабанбай батыр көшесі, Қарасай батыр көшесі, Бөгенбай батыр көшесі, Төле би көшесі, Қазыбек би көшесі, Әйтеке би көшесі, Мұқағали Мақатаев көшесі, Бейімбет Майлин көшесі, Өтеген батыр көшесі, Юрий Гагарин даңғылы, Богдан Хмельницкого көшесі, Северное кольцо шоссесі, Абдулла Розыбакиев көшесі, Шәмші Қалдаяқов көшесі, Наурызбай батыр көшесі, Климент Тимирязев көшесі, Ораз Жандосов көшесі, Мағазы Масаншы көшесі, Мәншүк Мәметова көшесі, Тұрғыт Өзал көшесі, Өмірбек Жолдасбеков көшесі, Малбағар Меңдіқұлов атындағы бульвар, Иван Панфилов көшесі (Әл-Фараби даңғылынан төмен), Махатма Ганди көшесі, Мұхтар Әуезов көшесі, Әліштер Навои көшесі, Ілияс Жансүгіров көшесі, Федор Шаляпин көшесі, Ғани Мұратбаев көшесі, Иса Байзақов көшесі, Манас көшесі, Тарас Шевченко көшесі, Шығыс айналма жол, Бұрундайсая көшесі, үлкен Алматы каналы бойындағы көше, Әлихан Бөкейханов көшесі, Ермұхан Бекмаханов көшесі, Ақан сері көшесі, Байкен Өшімов көшесі, Ахмет Яссауи көшесі, Ғабиден Мұстафин көшесі, Мұхаммед Хайдар Дулати көшесі, Асанбай Асқаров көшесі, Садықов көшесі, Алатау даңғылы, Меңке би көшесі, Мағжан Жұмабаев көшесі, Рихард Зорге көшесі, Михаил Шолохов көшесі, Григорий Шемякин көшесі, Жұмажан Құдериң көшесі, Петр Емцов көшесі, Бұқар жырау бульвары, Нұргиса Тілендиев көшесі, Евгений Брусиловского көшесі, Сүлтанмахмұт Торайғыров көшесі, Зейнолла Қабдолов көшесі, Ахмет Жұбанов көшесі, Фариза Оңғарсынова көшесі, Сәбит Мұқанов көшесі, Республика алаңы, «Астана» алаңы, автокөлік айырбастары, әуежай, автовокзалдар мен теміржол вокзалдары, спорттық іс-шаралар өтетін және мәдени-бұқаралық демалыс орындары, қалаға кіру, қаладан шығу.

«В» санаты: «А» санатына кірмеген барлық басқа орындар, алаңдар және автомобиль жолдары.

Бас директор –
Ержан ҚАЛЫМБАЙҰЛЫ

Қабылдау бөлмесі:
тел: 293-08-03.

Бас директордың орынбасары –
Абдухалил ЖАЛИЛОВ
тел: 293-08-03 (ішкі 102).

Бас директордың шығармашылық жөніндегі орынбасары –
Гүлжазира СЕЙДАХМЕДОВА
тел.: 293-04-28.

Бас редактор –
Есхат БОЖАН
тел: 293-52-24.

Бас редактордың орынбасары –
Серік ЖҰМАБАЕВ
тел: 293-52-36.

Жауапты хатшы –
Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ
тел: 293-52-43.

Жаңалықтар мен ақпарат бөлімінің редакторы –
Рая ЕСКЕНДІР

Қала тынысы бөлімінің редакторы –
Нұржамал ӘЛІШ

Шаһар шаруашылығы және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімінің редакторы –
тел: 293-52-36.

Коммерциялық директор –
Қуаныш ДЮСКАЛИЕВ
тел: 293-08-12. E-mail:
rekalatauqparat@gmail.com

Жарнама және тарату бөлімі. E-mail:
rekalatauqparat@gmail.com
тел: 293-08-25

Шығармашылық даму жөніндегі кеңес

Кеңес төрағасы –
Олжас СҮЛЕЙМЕНОВ

Кеңес мүшелері:
Сағымбай ҚОЗЫБАЕВ,
Сейітқазы МАТАЕВ,
Валерий ЖАНДӘУЛЕТОВ

ГАЗЕТТІ ЖЕТКІЗУ БОЙЫНША ШАҒЫМДАР БОЛСА...

«Қазпошта» АҚ Алматы почтамтына:
8 777 078 53 48, 8 747 204 19 70
телефоны арқылы сағат 9.00-ден 18.00–ге дейін хабарласыңыз

Almaty
AQSHAMY

Республикаға тарайтын қоғамдық-саяси қалалық басылым.

Меншік иесі:
«Alatau Aqparat» ЖШС.
E-mail:
alatauqparat@gmail.com
Мекенжайымыз:
Индекс: 050022.
Шевченко көшесі, 106 А.

Газет аптасына 2 рет, сейсенбі және жұма күндері шығарылады. Нөмірдің таралымы – 10 360 дана (жұма)

Кезекші редактор – Ааяжан ҚУАНЫШОВА

Газет «Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитеті» республикалық мемлекеттік мекемесінде тіркелген. Тіркеу туралы № KZ17VPY00085956 куәлігі 19.01.2024 жылы берілген.

Газет «Almaty aqshamy» -ның компьютер орталығында теріліп, беттелді. Суреттердің сапасына редакция жауапты. Жарнама мәтініне жарнама беруші жауап береді. Автордың мақалалары редакция көзқарасын білдірмейді. Газет «Алматы-болашақ» АҚ-да басылды. 050026, Алматы қаласы, Мұқанов көшесі, 223 В. Тел.: 8 (727) 378-40-08, 378-42-00 Офсеттік басылым, көлемі 2 баспа табақ.

«Almaty aqshamy» газеті «AIR ASTANA» әуе компаниясының бизнес-класс бортында және «Жолаушылар тасымалы» АҚ пойыздарындағы жолаушыларға қолжетімді.

«Ақшамға» жаңа Бас редактор тағайындалды

Жаңа жылда «Almaty Aqshamy» газетінің басшылығында өзгеріс болды. «Alatau Aqparat» медиахолдингінің Бас директоры Ержан Қалымбайұлы басылымның жаңа Бас редакторын, орынбасарын және жауапты хатшысын тағайындады.

Мың жасаған шаһардың шамшырағы саналатын, ұлттық баспасөздің өрісін кеңейткен «Алматы ақшамы» – қырық жылға жуық тарихы бар беделді басылым. Әр кезеңде елге белгілі азаматтар тізгін ұстаған газет талай буын оқырманның ыстық ықыласына бөленіп, Алматының тыныс-тіршілігін, қоғамның өзекті мәселесін қалт жібермей келе жатыр.

Осы жолы редакцияға жетекшілік ету міндеті Естай Божанға жүктелді. Ол әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Журналистика факультетін тәмамдаған. Сондай-ақ, Пекин Ұлттар университетінде этно-социология бағыты бойынша (этнография) магистрлік білім алған. Еңбек жолында The Qazaq Times ақпараттық порталында журналист әрі контент-редактор, «Жас

Алаш» газетінде сарапшы, «Almaty aqshamy» газетінде сарапшы-журналист, бас редактордың орынбасары қызметтерін атқарған.

Бас редактордың орынбасары лауа-

зымына Серік Жұмабаев тағайындалды. Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Журналистика факультетінің түлегі. Бұған дейін «Халал әлемі» журналында бас редак-

тордың орынбасары, «Алаш айнасы», «Дала мен қала» газеттерінде тілші, «Жас қазақ үні» газетінде «Қоғам» бөлімінің меңгерушісі міндетін атқарған.

Ал газетке жауапты хатшы болып Құралай Иманбекқызы тағайындалды. Ол «Қайнар» университетінің Филология факультетін бітірген. Ең бастысы – «Алматы ақшамының» ішкі мектебінен өткен тәжірибелі маман. Ол басылымда 2001 жылдан бері еңбек етіп келеді. Алғаш терімші болып бастаған еңбек жолы бет қаттаушы, корректор, тілші, бөлім редакторы қызметтерімен жалғасып, редакция жұмысының қыр-сырын жан-жақты меңгерген.

Айта кетейік, басылымды бұған дейін басқарып келген Төрехан Данияров құрметті еңбек демалысына шықты. Редакция ұжымы тәжірибелі редактордың еңбегіне алғыс білдіріп, ақжарма тілегін арнайды.

Қаламы ұшқыр, қолтаңбасы қалыптасқан, «Ақшамның» тынысын жақсы білетін жаңа басшылық ұлттық баспасөзде өзіндік орны бар басылымды заманға сай түлетіп, түрлендіреді деген сенім мол. Редакция алдағы уақытта да қоғамның өзекті мәселесін көтеріп, оқырманға ой салар мазмұн ұсынуға ниетті.

Суретті түсірген Самат ҚҰСАЙЫНОВ.

«РУХҚА ТАҒЫМ, ЕҢБЕККЕ ҚҰРМЕТ!»

Төлек Тілеуханов пен Советқайша Халықоваға арналған тағылымды кеш өтті

Ғасырдан астам тарихы бар атақты №12 мектептің өзіндік өнегесі мол. Аты аңызға айналған алтын ұя тек өзінің ұшырған түлектерімен ғана мақтанбайды, ұлттың жаны болған ұстаздарын да әркез қастерлеп, есімдерін жаңғыртып отырады. Осы ретте Шоқан Уәлиханов атындағы №12 мамандандырылған гимназия ұжымы «Рухқа тағым, еңбекке құрмет, ұрпаққа аманат» атты тағылымды кеш өтті. Айтулы іс-шара қазақ руханиятына үлес қосқан жазушы Төлек Тілеухановтың шығармашылық мұрасына және осы білім ордасында ұзақ жылдар бойы математика пәнінен сабақ берген Советқайша Халықованың ұстаздық еңбегіне арналды.

өмір жолы – соның дәлелі, – деп атап көрсетті.

Еңбек жолында әріптес болған, ардагер ұстаз Дәмелі Даниярова ерекше толқып отырғанын жеткізіп, Советқайша Халықованың ұстаздық болмысына тоқталды.

– Советқайша апай шәкірттен ең алдымен тәртіп талап ететін. Бірақ сол талаптың артында үлкен жауапкершілік пен әділдік тұратын. Оның сабағынан шыққан оқушы өмірге дайын болып шығатын, – дейді.

Кеш барысында сөз алған әріптестер мен қонақтар Төлек Тілеухановтың шығармашылығына да тоқталды.

«Төлек ағамыздың шығармалары бізге ауылды, адамды, қоғамды түсінуді үйретті. Ол артық сөзсіз, нақты оймен жазды», – деп еске алды.

Атақты мектептің хор ұжымы орындаған «Қазақстаным – Отаным» әнінен кейін «Білімге құштарлық – төрт достың арманы» атты қойылымды сахналаған оқушылар студенттік кезеңдегі Төлек

Тілеуханов, Рымғали Нұрғалиев, Мұхтар Мағауин, Сұлтан Оразалинов бейнелерін сомдады.

Осынау көрініске толқығанын жасыра алмаған ардагер ұстаз Раушан Дүйсебайқызы: «*Бұл сахна – жастарға арманның үлкен жолға қалай бастайтынын көрсетеді*», – деп атап өтті.

Іс-шара барысында нақты дерек ретінде Төлек Тілеуханов пен Советқайша Халықованың отбасындағы тәрбие үлгісі айтылды. Олардың қыздары – Назерке, Наркез, Алмагүл, Назым, Арай – барлығы да осы гимназияны бітіріп, «Алтын белгі» иегері атанған. Жалпы, мұндай нәтижеге жету – тек қабілет емес, отбасындағы тәртіп пен мектептегі талаптың жемісі екені анық.

Іс-шараның қорытынды бөлімінде музыка пәнінің мұғалімі Сәуле Ғалымбекқызы мен әдебиет пәнінің мұғалімі Қайырғазы Алтыбаевтың мектептің рухын көтеру үшін жазылған гимні орындалды.

**Бетті әзірлеген
Рая ЕСКЕНДІР.**

Алматы ұстаздары STEM әдістерін ұсынды

Алматы қаласы жаратылыстану бағытындағы пәндер және математика мұғалімдері Оңтүстік Корея, Жапония және Сингапур мемлекеттерінде болып, тағылымдамадан өтіп келгені белгілі. Олар Алатау ауданындағы №178 лицей базасында «STEM-сабақты жобалауға және пәнаралық байланыстарды жүзеге асыруға арналған білім беру ресурстары» атты қалалық каскадты оқыту семинарын өткізді.

Қалалық Білім басқармасы мен Білім берудегі жаңа технологиялардың қалалық ғылыми әдістемелік орталығының бастамасымен ұйымдастырылған семинардың негізгі мақсаты – қалалық деңгейде жинақталған озық педагогикалық тәжірибені Алматы қаласы мектептерінің оқу үдерісіне енгізу болып отыр. Сонымен, семинар барысында STEM-сабақты жүйелі жобалау, пәнаралық байланыстарды тиімді жүзеге асыру, сондай-ақ тұлғаға бағытталған оқыту тәсілдерін қолдану мәселелері жан-жақты қарастырылды. Қатысушыларға заманауи білім беру ресурстары ұсынылып, әдістемелік нұсқаулықтар мен практикалық мысалдар көрсетілді. Сонымен қатар, STEM және STEM технологияларын сабақта қолдану, оқушылардың зерттеушілік, сыни ойлау және шығармашылық қабілеттерін дамыту жолдары талқыланды. Мұғалімдер тәжірибелік тапсырмалар арқылы өз кәсіби дағдыларын жетілдіріп, жаңа идеялармен бөлісті.

Семинар үш кезең бойынша ұйымдастырылып, бүгінгі практикалық бөлім каскадты оқытудың нақты кері байланыс алаңы ретінде өткізілді. Бұл кезеңде мұғалімдердің алған білімдерін практикада қолдану деңгейі сараланып, өзара тәжірибе алмасу жүзеге асырылды.